

ΤΕΥΧΟΣ 164

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 3

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΠΑΞΤΟΝ ΧΙΜΠΕΝ
ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΦΟΥΡΝΕ
Ι. Η. Μς
ΑΔΑΜ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ
Κ...

- Γεγονότα και σχόλια
- Τὸ Μνημόσυνόν Του
- Τὰ Νοεμβριανὰ
- Τὰ Νοεμβριανὰ.
- Τὸ ἀτύχημα τοῦ Πετσόβου
- Διεθνῇ ζητήματα
- Ἑσωτερικὴ Ἑβδομάς

Η ΕΝΕΤΙΑ, Η ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΦΩΣΚΟΛΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ—ΔΗΛΩΣΕΙΣ κ. λ. π.

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΡΑΤΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Δρ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚ. (γενικώς) λ. 1

» ΑΜΕΡΙΚΗΣ Δολλάρια

Ἑξάμηνοι συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ καὶ τρι-
μήνιοι Ἑσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαιτέραι
φρονίαι.

Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπιτα-
πρὸς τὴν διεύθυνσιν.

Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀπο-
τὴν τοῦ φύλλου οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ πα-
λοῦνται ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Δι-
νσιν.

ΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΕΛΛ

SINGLE-DOUBLE-TRIPLE-GOLDEN-GEAR

ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ SHELL MEX

ΟΠΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΕΚΑΝΟΝΙΣΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ

SINGLE SHELL
(ΣΙΓΚΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον λεπτόρευστον και μακρῆς διαρκείας. Τὸ ἰδεώ-
δες ὀρυκτέλαιον δι' αὐτοκίνητα μικρῆς δυνάμεως και μηχαν-
νάς ψυχωμένας δι' ὕδατος και αὐτοκίνητα.

DOUBLE SHELL
(ΝΤΟΥΠΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον μετρίως ρευστότητος, χρησιμοποιούμενον εἰς
τὰ πλείστα αὐτοκίνητα πολυτελείας, ἐξασφαλίζον τὴν εὐ-
κολον ἐκκίνησιν και εἰς τὸν ψυχρότερον καιρὸν λιπαίνει ἀ-
μέσως ὅλα τὰ κινούμενα μέρη.

TRIPLE SHELL
(ΤΡΙΠΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον πολύρευστον ἰδίως διὰ καιρὸν λίαν θερμόν,
κατάλληλον διὰ μεγάλης δυνάμεως αὐτοκίνητα, λεωφορεία
και βαρέα αὐτοκίνητα. Κατάλληλον διὰ μοτοσυκλέτας.

GOLDEN SHELL
(ΓΚΟΛΔΙΕΝ ΣΕΛΛ)

Λίαν παχύρευστον εἰδικῶς παρασκευασμένον διὰ μηχανὰς
ψυχωμένας δι' αἴρος.

SHELL GEAR OIL
(ΣΕΛΛ ΓΚΕΑΡ ΟΙΛ)

Ἐξαιρετικῆς ποιότητος ὀρυκτέλαιον διὰ τὸ κιβώτιον τῶν
ταχυτήτων και τοῦ διαφορικοῦ.

SHELL TRANSMIS-
SION GREASSE
ΣΕΛΛ ΤΡΑΝΣΜΙΣΙΟΝ
ΓΚΡΗΣ

Λίπος διὰ μηχανισμοὺς μεταδόσεως κινήσεων ἐκ τοῦ κινη-
τήρος (Transmission) κυλινδρικοῦς και με μπίλιες.

Τὸ ἰδεώδες ὀρυκτέλαιον, ὅπως ἀποφύγετε τὰς ἀπενθρακώσεις. Τὰ
ὀρυκτέλαια ΣΕΛΛ διυλίζονται ὅπως ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζουν ἀνθράκω-
σιν, ἔχουν δὲ ἀποδειχθῇ κατόπιν δοκιμῶν, ὅτι δὲν ἀφίρουν κατὰ τὴν χρη-
σιμοποίησιν ἀνθράκα.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΠΑΝΤΕ ΒΕΝΖΙΝΗΝ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ

ΣΕΛΛ

SHELL COMPANY (HELLAS) LTD

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

A. E. B. E. Μ. Γ. ΜΑΚΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 164

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τὸ ὅλον πολιτικὸν ζήτημα ἐτέθη ἐνώ-
πιον τῆς Βουλῆς διὰ μιᾶς στιχομυθίας
μεταξὺ τῶν κ. κ. Τσαλδάρη και Παπαναστα-
σίου.

Εἰς σχετικὴν συζήτησιν περὶ τοῦ πρὸς τὸ
σύνταγμα συμβιβασμοῦ ὁ κ. Τσαλδάρης πα-
ρετήρησεν:

«Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ: Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπα-
τε, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν πλειοψηφίαν, διὰ
τῆς ὁποίας, ἀποφασίζει, νομίζω ὅτι οὔτε ἡ Κυ-
βέρνησις δύναται νὰ δεχθῇ, προκειμένου περὶ
συνταγματικῶν ζητημάτων. Διότι τὰ ζητήματα
τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι τὴν τήρησιν τοῦ συντάγματος,
τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ σέβεται πᾶς τις και τίθεται
ὑπὸ τὴν προστασίαν παντὸς Ἑλλήνου και πρὸ
παντὸς τῆς Βουλῆς, δὲν ἀποτελοῦσι πολιτικὰ ζη-
τήματα. Δὲν δύναται ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις
νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ κυβερνητικὸν κρῶς τῆς ἀπέ-
ναντι τῆς πλειοψηφίας ἡ ὁποία τὴν ὑποστηρί-
ζει διὰ τὴν ἀποφασίαν ἐπὶ συνταγματικῶν ζητη-
μάτων.

«Νομίζω ἐπομένως, ὅτι δὲν θὰ δεχθῇ ἡ Κυ-
βέρνησις νὰ τεθῇ ἡ ἐρμηνεία τῆς διατάξεως τοῦ
συντάγματος ὡς ζήτημα κυβερνητικόν, ἀλλὰ θὰ
τεθῇ ὡς ζήτημα συνταγματικόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου
ἔχει νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἀνεξαρτήτως πολιτι-
κῆς ἀπορχώσεως.

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ: Ἐάν ἔμεινε κανεὶς
εὐχαριστήμενος ἀπὸ τὴν δῆλωσιν τοῦ κ. ὀρηγοῦ
τοῦ λαϊκοῦ κόμματος, ὅτι εἶνε ἐπιβεβλημένον
εἰς πάντας τοὺς βουλευτὰς και πάντας τοὺς πολί-
τας νὰ τηροῦν τὸ σύνταγμα, αὐτὸς εἶμαι ἐγώ.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ: Καὶ ἐγὼ θὰ προσδέσω
διὰ νὰ ἀναπαύσω τὴν συνείδησιν τοῦ κ. ὀρηγοῦ
τῆς Γεωργίας. ὅτι χαίρω πολὺ ὅτι ἠνθάνη
ταύτην τὴν ἐσπέραν ὅτι ὑπάρχει σύνταγμα, τὸ
ὁποῖον πρέπει νὰ τηρῇται ἀπὸ πάντας και τὸ
ὁποῖον αὐτὸς κατεπάτησεν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν.
Ἐγὼ δὲ θὰ τηρήσω τὸ σύνταγμα ἐκεῖνο τὸ ὁ-
ποῖον συνεζήτησε και παρεδέχθη ἡ Βουλὴ. Πέ-
ραν τούτου ὑπάρχει ἐκκρεμότης.

Α. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ. Πολὺ καλὰ. Ὑπάρχει
ἐκκρεμότης ἡ ὁποία θὰ μείνῃ αἰώνια ἐκκρε-
μότης.

Π. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ. Ἐφόσον μὲν ἐπικρα-
τεῖ ἡ βίξις. Ὅταν θὰ παύσῃ ἡ βίξις θὰ παύσῃ
καὶ ὑφίσταται και ἡ ἐκκρεμότης. Καὶ τότε θὰ
παύσῃ εἰς βάρος σας.

Ἡ ἐκκρεμότης τοῦ Πολιτειακοῦ ζητήμα-

τος ὑφίσταται, διότι ὑφίστανται βία και ἀ-
νωμυλία. Καὶ ὅταν παύσῃ ἡ βία, τότε ἀ-
σφαλῶς θὰ πέσῃ τὸ Πολίτευμα τῆς Βίας και
θὰ ἀναστῇ ἡ Βασιλεία, ὡς πολίτευμα
ὁλοκλήρου τοῦ Λαοῦ και προῖον τῆς θελή-
σεως αὐτοῦ.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν σκο-
πιμότητα τῆς μετὰ τὸ μνημόσυνον
διαδηλώσεως. Τὶ ἀπεσκοπεῖτο δι' αὐτῆς;
Νὰ ἀποδειχθῇ μήπως ὁ ὄγκος τοῦ πλή-
θους, τοῦ εὐλαβῶς συναχθέντος και κα-
τακλύσαντος τὸν μεγαλειερον ναῖον τῶν
Ἀθηνῶν, τὴν πλατεῖαν αὐτοῦ, τὴν ὁδὸν
Ἀγίου Κωνσταντίνου μέχρι τῆς πλατείας
Ὀμονοίας και τὰς γύρω τοῦ ναοῦ παρό-
δους; Ὁ ὄγκος κατέστη ὁρατὸς εἰς πάν-
τας και εἰς τοὺς ὁμόφρονας και εἰς τοὺς
ἐχθροὺς και εἰς τοὺς ξένους ἀκόμη. Ἡ
ἐκδήλωση ἀπεσκοπεῖτο διὰ ταύτης ἡ ἀνα-
μνήσις τῆς Δημοκρατίας και ἡ ἀνασφάλω-
σις τῆς Βασιλείας; Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ πε-
ρίπτώσει διατρεφόμενοι οἱ ὀργανώσαντες τὴν δι-
αδήλωσιν δὲν εἶχον λάβει τὰ κατάλληλα
μέτρα, ὥστε νὰ μὴ διαλυθῶσι μετὰ τὴν
πρώτην ἐμφάνισιν τῆς ὕδραντιας; Ἰδοὺ
μερικαὶ ἀπορίαι τὰς ὁποίας διατυποῦμεν
μετὰ πόνον ψυχῆς, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ
συμφωνήσωμεν μ' ἐκείνους, οἵτινες νο-
μίζουσιν ὅτι δύναται νὰ διεξαχθῇ εἰς τὰς
ὁδοὺς και τὰ πεζοδρόμια ὁ ἀγὼν τῶν
Βασιλοφρόνων, ἀνευ ὀργανώσεως και ἁ-
νερύσεως. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἰδέ-
ας ἡμῶν, ἡ θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς
πολιτικῆς ὁδοῦ, ἡ δι' ἐπαναστάσεως διὰ
τῶν διαδηλώσεων θὰ ἐπιτευχθῇ μόνον
ἐν τῇ μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ και τοῦτο ὡς ἔχουν
ἡ μελοποιήσις του και τοῦτο ὡς ἔχουν
ἡ ἐνθουσιώδεις ἐκείνοι ὁμο-
θυμοι, οἱ ἐνθουσιώδεις διὰ τὴν συγκό-
πτην τῆς μεταμνημοσύνης τῆς παρελ-
θούσης Κυριακῆς ἐπιδειξέως.

δτι αἱ ἀποδιδραστήμεναι δυνάμεις δὲν θὰ προέβαινον οὔτε εἰς συλλήψεις, φυλακίσεις, ἢ ἐκτοπισμοὺς ἐλλήνων ὑπηκόων».

Κατὰ τὸ ἐλληνικὸν γενικὸν ἐπιτελεῖον, ὁ πρῶτος πυροβολισμὸς ἐρρίφθη ὑπὸ τοῦ ἰταλικοῦ ἀποσπάσματος ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ Παπούλα καὶ τινῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὰ πέριξ τοῦ Ρούφ. Δὲν εἶχε συμβῆ τίποτε σχεδόν, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐρρίφθη ὁ πρῶτος πυροβολισμὸς, ὁπότε, σχεδὸν ἀμέσως γενικὴ συμπλοκὴ ἤρχισεν εἰς ὅλα τὰ σημεῖα ἀπὸ τὰ ὅποια προήλθον οἱ ἐπιδρομεῖς. Οἱ γάλλοι ἔβαλον ἐναντίον ἐλληνικοῦ φυλακίου φρουροῦντες τὸ πυριτοδοποιεῖον καὶ τὸ ὅποιον ἀπεσύρετο, χωρὶς νὰ προσβάλῃ ἀντίστασιν εἰς τοὺς προελαύνοντας γάλλους. Προεβλήθη ἡ δικαιολογία δτι αἱ βολαὶ αὐταὶ ἦσαν ἀσφαίροι καὶ δτι ἐρρίφθησαν ὑπὸ τῶν γάλλων πρὸς ἐκφοβισμόν μόνον τῶν ἐλλήνων. Πῶς ὅμως ἦτο δυνατόν νὰ γνωρίζουν, ἢ νὰ φαντασθῶν οἱ Ἕλληνες δτι τὰ ὅπλα τὰ ἐστραμμένα καὶ βάλλοντα ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν χρησιμοποιοῦν ἀσφαίρα φυσίγγια; Τὸ συμβαχικὸν ἀπόσπασμα τὸ ἐπιτιθέμενον κατὰ τοῦ πυριτοδοποιεῖου ἦτο ἐξαπλάσιον εἰς δύναμιν ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴν φρουρὰν καὶ λόγῳ τούτου οἱ Ἕλληνες ὑπεχώρησαν ἐν ἀρχῇ. Ἄλλ' ὅταν τὰ συμμαχικὰ μυδραλλιοβόλα ἤρχισαν νὰ βάλλουν καὶ αὐτὰ, τότε οἱ Ἕλληνες ἐνῆργησαν ἐπίθεσιν, διεσκόρπισαν τοὺς ἐπιδρομείς, ἐκλείσαν τὸ ἥμισυ τοῦ συμμαχικοῦ ἀποσπάσματος εἰς τὸ πυριτοδοποιεῖον, κατ' οὐσίαν αἰχμαλωτίζαντες αὐτό.

Οἱ ἐβδόμηκοντα Ἕλληνες στρατιῶται τοὺς ὁποίους εἶδα νὰ ἐφησυχάζουν εἰς τὸν λόφον τοῦ Φιλοπάππου προσεβλήθησαν ἀπὸ τρεῖς συμμαχικοὺς λόχους. Ἐδῶ δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀσφαίρων πυρῶν. Ἡ ἐπίθεσις ἐνῆργήθη πρὶν ἢ οἱ Ἕλληνες προλάβουν νὰ ὀργανώσουν τὴν ἀμυνάν των. Μὲ ἀπωλείας ἀρκετοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίας ἀπεσύρθησαν, ἐγκαταλείποντες τοὺς γάλλους ναύτας κυρίους τῶν ὑψωμάτων. Ὁμοίως ἡ ἐλληνικὴ φρουρὰ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν προσεβλήθη καὶ ὑπεχώρησε. Ὁ ἐλληνικὸς ἀσύρματος κατελήθη. Ἡ τρίτη συμμαχικὴ φάλαγξ ἔφθασε χωρὶς νὰ συναντήσῃ σθεναρὰν ἀντίστασιν εἰς τὸ Ζάππειον, ὅπου ἐνίσχυσε τὸ ἥδη ἐκεῖ συμμαχικὸν ἀπόσπασμα.

Ἐν τούτῳ, παρὰ τὴν κατάληψιν τῶν σημείων τῶν κατόπιν τῶν διαταγῶν τοῦ ναυάρχου Φουρνιᾶ καταληφθέντων, αἱ συμμαχικαὶ δυνάμεις δὲν κατέπαυσαν τὸ πῦρ. Καθὼς ἐπέστρεψα ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ διὰ τοῦ Ρούφ, μέσῳ τῶν ἀνδρῶν τῶν κειμένων μετὰ

ἐξ τῶν λόφων τῶν Νυμφῶν καὶ τοῦ Φιλοπάππου, ἡ τυφεκοβολὴ ἐνισχύετο ὁλοκλήρως ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τὰ ὅποια κατεῖχον οἱ σύμμαχοι. Εἰς τοῦ Ρούφ τοὺς εὖρον κατέχοντας τὰ παραπήγματα τοῦ μηχανικοῦ, χωρὶς κανένα σκοπόν, ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁλοσχερῶς εἶχον περικυκλωθῇ καὶ κατ' οὐσίαν ἦσαν αἰχμάλωτοι. Οὐχ' ἦττον ἐξηκολούθουν βάλλοντες σφοδρῶς. Οἱ κάτοικοι τῆς πυκνοκατωκειμένης αὐτῆς συνοικίας, ἐγκαταλείποντες τὰς ἐργασίας των, ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγουν εἰς τὰς καλύτερον προφυλαγμένας οἰκίας διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν βροχὴν τῶν σφαίρων. Οἱ ἀγροὶ οἱ μεταξὺ Ρούφ καὶ λόφου τῶν Νυμφῶν, ἦσαν πλημμυρισμένοι ἀπὸ γάλλους ναύτας, ἡσυχῶς κατευθυνομένους εἰς Πειραιᾶ. Ἐσταμάτησα ἕνα ἐξ αὐτῶν καὶ τὸν ἠρώτησα. Ἐκίνησε τοὺς ὤμους του.

—Εἶναι μία ἰδιωτικὴ ὑπόθεσις, εἶπε. Διατὶ πολεμοῦμεν μετὰ τοὺς Ἕλληνας, εἶπε.

Ἐνας ἄλλος γάλλος ναύτης καὶ εἰς ἑλλην πολίτης ἐπλησίασαν. Ὁ δεῦτερος ναύτης ἐξήτει νὰ τοῦ δείξουν τὸν δρόμον διὰ τὸν Πειραιᾶ. Ἐγὼ δὲ διερμηνεύς ὁ Ἕλλην ἀπήντησε εὐγενῶς:

—Καὶ ἐγὼ ἐκεῖ πηγαίνω. Πῆτε του νὰ με ἀκολουθήσῃ. Θὰ τοῦ δείξω τὸν δρόμον.

Τέλος εἶδα καὶ τοὺς τρεῖς προπορευομένους μαζί, ἀνάμεσα τῶν ἀγρῶν, ὡς ἂν οἱ συμπατριῶται τῶνδὲν εἶσαν ἐκεῖνοι ποδὲπολέμου μεταξὺ των εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων ἐκατομτῶν μέτρων. ἤρχισα νὰ ἀντιλαμβάνωμαι δτι ὁ γάλλος ναύτης εἶχε δίκαιον. Ἐπρόκειτο περὶ ἰδιωτικῆς ὁλης ὑποθέσεως.

Καθὼς ἔβαινα πρὸς τὸν λόφον τοῦ Φιλοπάππου, εἶδα τοὺς γάλλους νὰ βάλλουν με λύσσαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς πόλεως. Μοῦ ἦτο δύσκολον νὰ ἐννοήσω ἐναντίον τίνος σημεῖου. Οὐδεὶς σκοπὸς στρατιώτης με ἠμπόμεισε. Τὰ νῶτα τοῦ ἀποσπάσματος τοῦ κατέχοντος τὸν λόφον ἦσαν τελείως ἐκτεθειμένα ἀπὸ νότον καὶ τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας ὁδοῦ. Ἀπὸ τοῦ ὑψώματος ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ τὸν λαὸν τῶν Ἀθηνῶν διατρέχοντα τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν ὡς νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε. Γυναίκες με τζάντες δι' ἀγορὰν τῶν χρεωδῶν τῶν σπητιῶν, παιδία εἰς τὰς γωνίας τῶν δρόμων παρακολουθοῦντα με ἀνοικτὸν στόμα τὴν μάχην. Κατὰ τόπους, εἰς με λευκόφαια μαλλιά καὶ γένεια πολίτης, ἐφρούρει εἰς τὰ σταυροδρόμια, ὡς αὐτοσχέδιος ἀστυνομικός, μετὰ τὸ ὅπλον ἐπ' ὤμου. Ἐν Νεοσοκομειῶν αὐτοκίνητον τοῦ ἐλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἔτρεχε πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ λόφου. Τέσσαρες τραυματιοφορεῖς

μετὰ φορεῖων κατήλθον καὶ ἤρχισαν ἀνερχόμενοι τὴν κλιτῶν. Περισυνέλεξαν ἕνα γάλλον καὶ δύο Ἕλληνας τραυματίας, ἐξηπλωμένους καὶ προστατευομένους ἀπὸ τοὺς παρὰ τὸν λόφον θράχους, τοὺς ἐτοποθέτησαν εἰς τὸ αὐτοκίνητον καὶ ἀπῆλθον με αὐτό.

Καθὼς κατηρχόμην τὸν λόφον, εὖρον ὀπισθεν παντὸς τοίχου εἰς κάθε χάνδακα, εἰς τὴν αὐλὴν πάσης οἰκίας, μικροὺς χακοφοροῦντας Ἕλληνας στρατιώτας, μετὰ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας, φρουροῦντας, ἀλλὰ μὴ πυροβολοῦντας. Οἱ Γάλλοι εἰς τὸν λόφον, εἶχον πανταχόθεν περικυκλωθῇ χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουν. Εἰς Ἕλληνα στρατιώτην ἔδειξεν ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ὤμους του τοὺς γάλλους, ὁρατοὺς ἀπὸ τὰς λευκάς των περισκελίδας—ὅλοι των εἰς ἀπόστασιν μόλις ἑκατὸν ὀργυιῶν παρατεταγμένοι, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συλληθῶν ἐντὸς δέκα λεπτῶν ὑπὸ τῶν κάτωθεν Ἑλλήνων—καὶ ἐμόρφασε κωμικά, εἰς Ἕλληνα ἀξιωματικὸς ἐσύρθη μέχρι τοῦ σημείου εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκοντο, ἐπάνω ἀπὸ μίαν χαράδραν γεμάτην Ἑλλήνων στρατιωτῶν.

—ὦ; καλὰ! εἶπε γρήγορα, ὡς νὰ ἐνέφεροτο εἰς τὴν παράταξιν τῶν γαλλικῶν δυνάμεων, τὴν γενομένην χωρὶς καμμίαν προσοχήν.

—Ἐχομεν διαταγὰς νὰ μὴ πυροβολήσωμεν καὶ ἔτσι ἐγλύτωσαν πολλοί.

Διατρέχων ὁλόγυρα τὸ Ζάππειον, τὴν αὐτὴν διεπίστωσα κατάστασιν. Ἀπὸ τὸ μέγα οἰκοδόμημα αὐτό, οἱ Γάλλοι ἔβαλλον σφοδρῶς. Ἀλλὰ εἰς τὰς ὑποκειμένους τοῦ κτιρίου ὁδοὺς εἰς τὰς συστάδας τῶν δένδρων τοῦ κήπου τοῦ περιβάλλοντος αὐτό, εὐρίσκοντο Ἕλληνες στρατιῶται περικυκλοῦντες αὐτὸ πανταχόθεν. Ὁ ναύαρχος καὶ οἱ ναῦται τοῦ ἦσαν αἰχμάλωτοι ὡς νὰ εἶχον ἐξαγάσθῃ εἰς παράδοσιν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐξοδὸς τις ἐπεχειρεῖτο, πῦρ ἤνολετο κατ' αὐτῶν διὰ νὰ στρέψουν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐπανήρχοντο ὀπισθεν τῶν προστατευτικῶν τοίχων τοῦ κτιρίου.

Τὸ ὅλον ἐγχείρημα τῆς ἀποδιδράσεως, ὁμοίως μετὰ παιγνίδι ζατρίκιου. Οἱ Γάλλοι εἶχον τὴν πρωτοβουλίαν, κατέλαβον, ὅτι προὔβλεπτο νὰ καταλάβουν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ κινηθῶν πλεόν ἐκεῖθεν. Δυνάμεις τινὲς ἀγγλικαί, ὡς ἐπληροφορήθη περικλεισθῆσαν ἐντὸς τοῦ νεκροταφείου. Ἴταλοί τινες ἦσαν ἐπίσης αἰχμαλωτισμένοι ἐντὸς τῆς ἰταλικῆς ἀρχαιολογικῆς. Ἄν δὲν ἐξεργεγνύετο ἐπανάστασις τις ἐντὸς αὐτῆς ταύτης τῆς πόλεως, ὁ ναύαρχος καὶ αἱ δυνάμεις του δὲν εἶχον ἐλπίδα τινα βοηθείας. Ἡρώτησα ἕνα ἀξιωματικὸν τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπιτελείου διὰ τὴν σημασίαν τοῦ ὅλου ἐγχειρήματος.

—Διεπιστώσαμεν τὸ γεγονός μίαν ἐνόπλου ἐπιθέσεως μετὰ ἐχθρικοὺς σκοποὺς ἐναντίον μίαν ἀνοχυρώτου πόλεως, ἀπήντησε. Ὅποια μέτρα θὰ ληφθοῦν τοῦτο θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸν ναύαρχον τὸν ἴδιον.

Ἀνέφερον ἀκολουθῶς δτι τινὲς τῶν βενιζελικῶν Ἑλλήνων ὑπαλλήλων τῆς ἀγγλογαλλικῆς μουσικῆς ἀστυνομίας, ἐπυροβολήσαν ἀπὸ τῶν παραθύρων κατ' ἰδιωτῶν μεταβαινόντων εἰς τὰ παραπήγματα ὅπως καταταχθῶν ὡς ἐθελονταί. Τόσον εἰς τοῦ Ρούφ ὅσον καὶ εἰς τὰς πρὸς νότον τῆς Ἀκροπόλεως συνοικίας εἶδα νὰ πυροβολοῦνται πολίται ἀπὸ τῶν παραθύρων, ἐπυροβολήθη δὲ καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος. Δὲν κατάρθωσα ὅμως νὰ ἴδω ποιοὶ ἦσαν οἱ πυροβολοῦντες. Εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῶν Ἀθηνῶν περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἔθεωρετο ὅλος ἀπύθανος οἰαδήποτε ἀπόπειρα ἐξεγέρσεως, οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν βενιζελικῶν οἰκτρῶς διεφεύσθησαν. Ὁ ναύαρχος πρὸς ἕνα μόνον σημεῖον ὑπῆρχε νικητῆς, δτι τοῦ ἔδωσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Ἡ πόλις δὲν ἔμεινε χωρὶς στρατόν, δεδομένου δτι εἰς τὰς ὁδοὺς περιπόλουν τμήματα ναυτῶν. Ἡ τάξις αὐστηρῶς ἐτηρήθη. Οἱ Γάλλοι καὶ Ἀγγλοὶ ἀξιωματικοὶ οἱ ἀπεσπασμένοι εἰς τὸν ἐλεγχον τῶν ταχυδρομείων καὶ τῶν τηλεγράφων, φέροντες τὰς στολάς των, οὐδόλως ἐθίγησαν. Εἰς Ἀγγλὸς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, ἀνῆλθεν ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ διὰ νὰ πάρῃ τὸ τσάι του εἰς τὴν ἀγρικὴν πρεσβείαν. Δὲν ἐγνώριζε τίποτε περὶ τῆς μάχης. Εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν εὐρίσκοντο μετ' αὐτοῦ δύο Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ τοῦ πεζικοῦ. Ἡ ἀμαξοστοιχία ἐβλήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ἀπὸ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν πρὸς μεγίστην στενοχωρίαν τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ.

Εἰς τὸν σταθμὸν τῶν Ἀθηνῶν εἰς τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν ἐκάλεσε δύο Ἕλληνας ναύτας.

—Ποῦ πηγαίνετε; ὁ Ἕλληνα ἀξιωματικὸς ἠρώτησε τὸν Ἀγγλον.

—Εἰς τὴν πρεσβείαν, ἀπήντησε.

—Καλύτερον νὰ ἔχετε κάποιαν φρουρὰν ἀπεκρίθη ὁ Ἕλληνα.

Ἐδωκεν ἀκολουθῶς μίαν διαταγὴν πρὸς τοὺς δύο ναύτας καὶ προσέθεσε στρεφόμενος πρὸς τὸν ἀξιωματικόν.

—Ὅ, σὰς ὁδηγήσουν σφόν ἐκεῖ.

Καὶ χαιρετίσας ἀπῆλθε.

Εἰς τὴν πόλιν ἡ κατάστασις ἐξελίσσεται ὡς ἀκολουθῶς.

Περὶ τὴν 2αν ἀπογευματινὴν τὸ πῦρ κατέπαυσε. Ὁ πρωθυπουργὸς Λάμπρος ἐπεκοινώνησε τηλεφωνικῶς μετὰ τὸν ναύαρχον, αἰχμάλωτον ἀκόμη ὄντα εἰς τὸ Ζάππειον καὶ μὴ ἐκχειρίσθαι συνήθη. Ὁλίγον μετὰ τὴν δευτέραν ἀπογευματινὴν, ἤμην εἰς τὸ δῶμα τοῦ ξενοδοχείου, κάτωθεν τοῦ ὁποῦ ἡ ἑλὴ πόλις ἐξεχύνετο ὡς ἐπὶ χάρτου. Ἀκριβῶς κάτω, ἡ Βουλὴ ἐχρησίμευεν ὡς τόπος καταυλισμοῦ τῶν Ἑλλήνων ναυτῶν τῶν ἐκτελούντων χρέη ἀστυνομίας τῆς πόλεως. Εἰς σκοπὸς περιεφέρετο πρὸς τῆς θύρας Ἐξαφνα, εἰς πυροβολισμὸς ἐρρίφθη ἀπὸ κάπου. Τὸ ὄπλον ἐξέφυγε τῶν χειρῶν τοῦ σκοποῦ, ὁ ὁποῖος κατεκυλίσθη νεκρὸς. Τὴν ἰδίαν στιγμήν ὁ κ. Ταινιέ, ὁ Γάλλος ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Διεθνῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιτροπῇ, παρετῆρει, ἀπὸ ἑνα παράθυρον τῆς ἀθηναϊκῆς λέσχης. Ἐστράφη ἀποτόμως, πρὸς τινὰς Ἑλλήνας ἱσταμένους πλησίον του.

—Κάποιος πυροβολεῖ ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν γραφείων τῆς «Νέας Ἑλλάδος»! ἀνεφώνησε.

Ἡ «Νέα Ἑλλάς» ἦτο μὴ βενιζελικὴ ἐφημερίς καὶ ἀπὸ τῶν παραθύρων τῆς εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαιτούμενον διὰ τὰ ἀνοιγοκλείσσειν τὰ μάτια, δύο ναῦται εἰς τὸν περίβολον τῆς βουλῆς εἶχον βληθῇ διὰ σφαίων.

Ταῦτοχρόνως, εἰς διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως, τὸ πῦρ ἐπανελήφθη, ἀπὸ τῶν παραθύρων καὶ τῶν στεγῶν τῶν οἰκιῶν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἐκλεχθειῶν καὶ ἐφοδιασθειῶν διὰ πολεμοφοδίων ὑπὸ τῶν βενιζελικῶν, ἐναντίον τῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ἑλληνικῶν περιπόλων.

Οἱ Ἕλληνες στρατιῶται οἱ ὅποιοι ἦσαν περὶ τὸ Ζάππειον, φρουροῦντες αὐτό, εὐρέθησαν οὕτω θαλλόμενοι ἐκ τῶν νώτων. Εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν πυροβολισμῶν τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα, μὴ γνωρίζοντα τί συνέβαινεν ἤνοιγαν πῦρ καὶ πάλιν καὶ οἱ Ἕλληνες εὐρέθησαν εἰς τὸ σημεῖον μετὰ δύο πυρῶν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐφονεύθησαν.

Μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἐκχειρίσεως, οἱ πυροβολισμοὶ ἦσαν τόσο ἀνεξήγητοι, ὥστε ὁ καθεὶς νὰ διατελῇ ἐν συγχύσει. Οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἀγγλοὶ αἰχμάλωτοι εἰς τὸ Ζάππειον, φανταζόμενοι ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῆς συρράξεως ἐσήμαινε τὴν ἀφίξιν ἐνισχύσεων, ἐπεχείρησαν ἐξέδον. Κατὰ δυστυχίαν τῶν ὁμῶς ἐξέλεξαν διὰ τὴν ἀπόπειράν των, τὴν διεύθυνσιν τοῦ βασιλικοῦ ἀνακτόρου. Οἱ Ἕλληνες διατελούντες ἐπίσης ἐν συγχύσει, διότι ἐβάλλοντο ἐκ τῶν ὀπισθεν, βλέποντες δὲ ἐξ

ἄλλου ἐπίθεσιν διευθυνομένην κατὰ τοῦ βασιλικοῦ ἀνακτόρου, ἐφαντάσθησαν ὅτι παρεβιάσθη ἡ ἀνακωχὴ ὑπὸ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ ὅτι ἐπιχειρεῖτο ἡ διὰ τῆς βίας αἰχμαλωσία τοῦ Βασιλέως. Τότε διὰ πρώτην φοράν ἐκλήθη εἰς ἐνίσχυσιν τὸ ἐλαφρὸν πυροβολικὸν καὶ ἡ ἀπόπειρα τοῦ Φουρνιέ πρὸς ἐξέδον ἀπέτυχε.

Μετέθην εἰς τὰ ἀνάκτορα τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πῦρ εἶχεν ἐπαναληφθῇ. Ὁ Βασιλεὺς ἔστειλε τὸν συνταγματάρχην Πέτρον Μάνον νὰ διατάξῃ τὰς ἑλληνικὰς δυνάμεις νὰ καταπαύσουν τὸ πῦρ ἀμέσως, ὅπερ καὶ ἐγένετο πάραυτα. Ὁ πρωθυπουργὸς προσεπάθει νὰ συνεννοηθῇ τηλεφωνικῶς μετὰ τὸν Γάλλον ναύαρχον, διὰ νὰ πληροφορηθῇ τοὺς λόγους καὶ τὴν σημασίαν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ πυρός μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀνακωχῆς. Παρασκεύασε μάλιστα μίαν συνάντησιν τοῦ Βασιλέως ὡς καὶ τῶν πρεσβευτῶν εἰς τὰ ἀνάκτορα τὴν 5 1)2 μ. μ. διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως. Τὸ πῦρ εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ χαλαροῦται ἐκ νέου. Ἐξαφνα, ἀνευ προειδοποιήσεως τὰ πυροβόλα τῶν 5 καὶ 12 ἐκατοστομέτρων τοῦ στόλου (τοῦ γαλλικοῦ) ἤρχισαν νὰ δάλλουν ἐπάνω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, ἐναντίον τῆς ἀνοχυρώτου πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας αἱ ὁδοὶ ἦσαν πλημμυρισμέναι ἀπὸ τὰ πλήθη τῶν περιέργων, καὶ γυναικόπαιδα καὶ ἀμάχους, χωρὶς νὰ τοὺς δοθῇ καὶ καιρὸς ν' ἀποσυρθοῦν. Καὶ αἱ δίδες αὐταὶ ἐξαποστελλόμεναι ραγδαίως καὶ μεθοδικῶς, ἤρχισαν νὰ καταπίπτουν μέσῳ τῶν οἰκίων τῆς κοιτίδος τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου εὐρέθησαν πολλάκις ὑπὸ τὸ καταιγιστικὸν πῦρ τοῦ πυροβολικοῦ, οὐδέποτε ὁμῶς θὰ ἡδυνάμην νὰ φαντασθῶ τόσον τερατικὸν πρᾶγμα.

— Ἀσφαλῶς θὰ εἶναι τὰ κανόνια σὰς! εἶπα πρὸς ἕνα Ἕλληνα ἀξιωματικὸν τοῦ ἐπιτελείου ἱστάμενον πλησίον μου.

Ἦψωσε τὴν κεφαλὴν του μετὰ τὴν γοργὴν ἐκείνην ἀρνητικὴν κίνησιν, τὴν τόσον χαρκτηριστικὴν τῶν ἑλλήνων.

— Θὰ εἶναι τὰ κανόνια τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, ἀπήντησε! Ἐναντίον μιᾶς ἀνοχυρώτου πόλεως!

Ὁ Βασιλεὺς εὐρίσκετο εἰς τὸν κήπον, παρακολουθῶν μετὰ τὰς διόπτρας τὰς δίδας, καθὼς διέσχιζον τὸν ἀέρα συρίζουσαι ὡς πελώρια ρουκέται. Τὸν ἐπλησίασα καὶ συνωμίλησα μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς. Ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν στιγμήν, μὴ ὅβρις ἐκρα-

γεῖσα μετὰ τῆς ἰταλικῆς καὶ ὀλλανδικῆς πρεσβείας, ἔπεσεν εἰς ἕνα μικρὸν ἐργατικῆς οἰκίσκον, μεταβάλλουσα αὐτὸν εἰς ἕνα στρόβιλον καπνοῦ καὶ κονιορτοῦ καὶ ἐκτοξεύουσα μακρὰν διάφορα ἀντικείμενα. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος παρετῆρει τὸν οἰκίσκον ἐν σιγῇ.

—Vive la Belgique! εἶπε τελείως ἡσυχῶς, ὡς νὰ ὠμίλει καθ' ἑαυτόν!

Ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ὁ πρωθυπουργὸς εὐρίσκετο καὶ πάλιν εἰς τὸ τηλεφώνον. Ὁ ναύαρχος ἀπέρριπτε πᾶσαν εὐθύνην διὰ τὸν βομβαρδισμόν. Ἡ *πριγκήπισσα Ἑλένη*, ἡ *μυγαλιτέρα θυγάτηρ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου*, *παρηγοκοῦθαι τὸν βομβαρδισμόν ἀπὸ τινος παροδύρου. Μία ὄβρις κατέπεσεν ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρον. Ἐπειδὴ ὁμῶς ἡ γῆ ἦτο μαλακὴ καὶ ὑγρὰ δὲν ἐξερράγη, Ἦνοιξε τὸ παράθυρον καὶ παρετῆρησε τὴν ὀβίδα μετὰ περιεργείας, καθὼς ἔκειτο πλησίον τοῦ τοίχου τοῦ κτιρίου. Ἡ Βασίλισσα ἦλθεν εἰς τὸ δωμάτιον εἰς τὸ ὁποῖον ἐκαθήμεθα καλοῦσα τὰς ὑπηρετίας νὰ καταφύγουν εἰς τὰ ὑπόγεια. Ὅταν ἐδίσταζον ἔλεγε πρὸς αὐτάς: «Ἐστειλα καὶ τὴν κόρην μου! Καλύτερα νὰ μὴ διατρέχει κινδύνους!» Ὁμίλει περὶ τῆς *πριγκήπισσης Αἰκατερίνης. Μία ὄβρις τῶν 12 ἐπέσεν ἐντὸς τοῦ κήπου τῶν ἀνακτόρων καὶ ἐξερράγη, Ἀπειρα θραύσματα διεσκορπίσθησαν ὀλόγυρα, καταστρέφοντα δένδρα καὶ φυτὰ. Ἐνα θραῦσμα μήκους δύο ποδῶν καὶ τεσσάρων πλάτους καὶ μετὰ πλεονεξίας αἱ ὁποῖαι ἐκοβαν ὡς ξυράφι, ἔπεσεν εἰς τὰ πόδια τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ὁ κόμης Μερκάτης ἔτρεξε πρὸς τὸν Βασιλέα τοῦ κρατῶν περιστροφῶν εἰς τὰς χεῖρας. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τί ἐσκόπευε νὰ κάμῃ μετὰ τὸ ἐνίσχυρον αὐτὸ πολεμικὸν ὄπλον! Ὁ βομβαρδισμὸς ἐξηκολούθει. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ παραπήγματα παρὰ τὴν ὀλλανδικὴν πρεσβείαν ἐξηκολούθουν νὰ καταπίπτουν μονοτόνως αἱ δίδες, ἡ μὴ μετὰ τὴν ἄλλην. Κάποτε καμμία ὄβρις διήρχετο ἀγρίως συρίζουσα μετὰ τῶν νέων οἰκιῶν αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐκτισμέναι ἐκεῖ. Δύο εὐλινοὶ οἰκίσκοι προσεβλήθησαν ἀπὸ τὰς δίδας ἐκεῖ πλησίον. Εἰς τὴν μίαν μὴ γυναικῶν καὶ ὁ ἐγγονὸς τῆς κατεκερματίσθησαν. Εἰς τὴν ἄλλην ἡ ὄβρις διεπέρασε τὴν ὁροφὴν καὶ τὸν τοίχον καὶ κατέπεσε χωρὶς νὰ ἐκτραχῇ μετὰ μιᾶς γυναικὸς καὶ τοῦ παιδιοῦ τῆς, κοιμωμένου εἰς τὴν οὐνίαν του.**

Τὸ σκότος κατεκάλυπτε τὰ πάντα ὅταν οἱ τέσσαρες πρεσβευταὶ ἤρχοντο εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἡ ἀκριβεία τοῦ πυρός τοῦ στόλου εἶχε ἐνισχυθῇ καὶ πολλαὶ δίδες ἐπιπτον ἡ ἐκτὸς ἡ πλησίον τῶν ἀνακτόρων, τοῦ βομβαρδισμοῦ στόχον προφανῶς ἔχοντα τὸ βασιλικὸν ἐνδιαίτημα μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ γυναικοπαίδων, ὡς καὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων.

Ὅταν οἱ διπλωμάται εἰσῆλθον εἰς τὰ Ἀνάκτορα, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀνῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ διὰ τὰ τοὺς δεχθῇ. Ὁ βομβαρδισμὸς ἐξηκολούθει ἀκόμη μετὰ μεθοδικῆς ἀκριβείας.

Καθὼς οἱ τέσσαρες πρεσβευταὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀνέμενε μὴ ὅβρις τῶν 12 διήλθε συρίζουσα διὰ τῶν παραθύρων.

— Αὐτὰ εἶνε τὰ ἐπιχειρήματά σας κύριοι; ἠρώτησεν ὁ Βασιλεὺς ψυχρῶς

Διὰ τὰ τεττὰ τέρμα εἰς τὰ θλιβερά γεγονότα τῆς 18ης Νοεμβρίου, ὁ Βασιλεὺς ἐδέχθη νὰ παραδώσῃ πρὸς τὸν Ναύαρχον Νταρτίζ ντὺ Φουρνιέ ἐξ ὁρεινὰς πυροβολαρχίας. Οἱ σύμμαχοι εἶχον ἤδη καταλάβῃ δύο πεδινὰς πυροβολαρχίας εἰς Κέρκυραν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀνεβίβαζε τὴν προσφερὰν τοῦ Βασιλέως εἰς ὅκτῳ πυροβολαρχίας. Ὁ ναύαρχος, ἐξ ἄλλου, αἰχμάλωτος ἀκόμη μετὰ τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸ Ζάππειον, ἐδέχθη νὰ ἀποσύρῃ τὰς δυνάμεις του ἐπὶ τῶν πλοίων του, τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλέως προσφερόμενος νὰ διαθέσῃ στρατὸν πρὸς συνοδείαν τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἐπεισοδίου. Οἱ ἔροι ἀνηγγέθησαν εἰς τὸν ναύαρχον διὰ τοῦ γάλλου πρεσβευτοῦ Γκυγμέν. Ὁ ναύαρχος ἐδέχθη δὲν εὐρίσκετο ἄλλῳστε εἰς θέσιν νὰ πράξῃ ἄλλως.

Τὸ πρῶτ' τῆς δευτέρας δεκεμβρίου, ὁ ναύαρχος καὶ τὸ ἐπιτελεῖόν του καὶ τινες ἀξιωματικοὶ τῆς ἀγγλογαλλικῆς μυστικῆς ἀστυνομίας, ἐπέστρεψαν εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ ἐπεβιάσθησαν τῆς «*Προβηγκίας*».

Μετὰ τὴν μεσημβρίαν δυνάμεις ἑλληνικοῦ στρατοῦ συνώδευσε τὰς συμμαχικὰς δυνάμεις τὰς ἀποκλεισμένας εἰς τὸ Ζάππειον, μετὰ τὸ πολεμικὸν τῶν ὀλλανδῶν εἰς τὸν Πειραιᾶ. Τὸ ὄλον μήκος τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἐφρουρεῖτο ἀπὸ Ἑλλήνων καὶ ναύτας, οἱ ὅποιοι πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν, ἐξηναγκάσθησαν ὑπὸ τοῦ ναυάρχου νὰ ἐγκαταλείψουν τὰ ἀγαπημένα τῶν πλοία. Καθὼς οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ναῦται ἐξήρχοντο τῶν οἰκημάτων εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐγκεκλει-

σμένοι, μερικοί τηρούντες ολιγώτερον τὴν αξιοπρέπειάν των ἀπὸ τοὺς ἀξιοματικούς, ἐκίνουν τὰ πηλίκιά των καὶ ἐπευφήμουν τοὺς Ἕλληνας. Οἱ Ἕλληνες ἐμειδίων δ' εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ παρουσίαζον ὄπλα.

Ἡ Βασίλισσα Σοφία, ἐφρόντισεν προσωπικῶς ἡδίδια διὰ τοὺς τραυματίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ὅσοι ἐκ τῶν συμμάχων τραυματιῶν δὲν ἠδύναντο νὰ μετακινηθοῦν ἀφέθησαν εἰς τὸ ἑλληνικὸν στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον. Ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως τοὺς τραυματίας καὶ εὗρον τοὺς συμμάχους περιβαλλομένους μὲ πᾶσαν φροντίδα, εἰς ἑξ' αὐτῶν, ὁ γάλλος ναύτης Σεβαστιανὸς Ντάλ, μοῦ εἶπε :

—Οἱ Ἕλληνες συνάδελφοί μας εἶνε πολὺ καλοί. Μᾶς περιποιοῦνται ὅσον δὲν ἤμπορευτε νὰ φαντασθῆτε. Οἱ «Ἕλληνες συνάδελφοι» ἦσαν οἱ Ἕλληνες στρατιῶται τοὺς ὁποίους οἱ Γάλλοι ἐτραυμάτισαν! Καθ' ἑκάστην ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπέστειλεν ἕναν ὑπασπιστὴν ὅπως πληροφορηθῇ ἂν οἱ τραυματισταὶ εὗρισκον τὴν θερμότεραν δυνατὴν περιποίησιν ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ πρωθυπουργὸς Λάμπρος προσωπικῶς ἐφρόντισε διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἰταλικῶν δυνάμεων τῶν ἀποκλεισμένων εἰς τὴν ἰταλικὴν σχολήν. Ἐκατὸν πενήκοντα Ἀγγλοὶ ναῦται εἶχον κατ' ἀρχὴν χαθῆ καὶ αἱ ἀπαισιώτεραι φῆμαι περὶ φόνου αὐτῶν ἐκυ-

κλοφόρουν μεταξὺ τῆς ἀγγλικῆς ἐν Ἀθήναις παροικίας. Τινὲς τῶν φημῶν αὐτῶν κατεχωρήθησαν καὶ ἀπὸ τὸν ἀγγλικὸν τύπον ἐπὶ τῇ θάσει ἀναλθῶν ἐκ Πειραιῶς πληροφοριῶν ἐκπεμφθειῶν ὑπὸ τῶν ἀνταποκριτῶν οἱ ὁποῖοι συνέρρευσαν ἐσπευσμένως ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν μάχην.

Ἡ μάχη τῶν Ἀθηνῶν ἐστοίχισεν εἰς τοὺς Ἕλληνας 3 ἀξιοματικούς, οἱ 2 τῶν ὁποίων ἦσαν συνταγματάρχαι καὶ 26 στρατιῶτας νεκρούς· 5 ἀξιοματικούς, 45 στρατιῶτας, 4 ναύτας καὶ 7 πολίτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν γυναῖκες καὶ ἕν παιδίον, τραυματίας. Οἱ νεκροὶ τῶν συμμάχων μετεφέρθησαν διὰ νοσοκομειακῶν φορέων τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὸ ρωσσικὸν νοσοκομεῖον Πειραιῶς ὅταν ἐκηρύχθη ἡ ἀνακωχή.

Αἱ συμφωνίαι διὰ τὴν ὑπὸ συμμαχικῶν δυνάμεων ἐκκένωσιν τῶν Ἀθηνῶν ἐξετελέσθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς τῆς 1ης Δεκεμβρίου. Πρὸ τῆς ἐκκένωσης πολλὰ τῶν μελῶν τῆς μυστικῆς ἀγγλογαλλικῆς ἀστυνομίας ἡσύχως διέρρευσαν ἔξω τῆς πόλεως καὶ οἱ Ἕλληνες διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τριῶν μηνῶν ἀνέκτησαν τὸν ἑλεγχον τῶν τηλεγράφων των, τῶν ταχυδρομείων των, τῶν σιδηροδρόμων των καὶ τῆς ἀστυνομίας των.

ΤΕΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ 1913

ΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΤΟΥ ΠΕΤΣΟΒΟΥ

«Ἐμψυχώσατε Διοικητὴν Δεκάτης Μεραρχίας» (κ. Παρασκευόπουλον).

(Τηλεγράφημα τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου πρὸς τὸν Στρατηγὸν Δαμιανόν).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)
Μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ πυρὸς (3η πρωΐνῃ) ὁ κ. Κωνσταντινὸς πολλὸς ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν παντὸς ἐνδεχομένου κατὰ τὴν ἐπομένην (17 Ἰουλίου) ἐζήτησε παρὰ τοῦ Μεραρχοῦ κ. Παρασκευοπούλου νὰ διατεθῇ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δυνάμεώς του τὸ 2ον εὐζωνικὸν ὅπερ εἶχε κρατηθεῖ παρ' αὐτοῦ ὡς ἐφεδρεία. Ἐπειδὴ ὁ ἀποσταλεὶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπασπιστὴς τοῦ διοικητοῦ μας κ. Δ. Παπαβιέρος ἐβράδυνε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐπλησίαζε δὲ νὰ ἀνατείλῃ ἡ 17η Ἰουλίου, ἠναγκάσθη νὰ μεταβῇ παρὰ τῷ Μεραρχῷ ὁ ἴδιος ὁ κ. Διοικητής, ὁ κ. Πα-

ρασκευόπουλος **ὅστις εἶχε πανικοβληθῇ κυριολεκτικῶς** (ἴδε τηλεγράφημα τοῦ ἀειμνήστου Στρατηλάτου Κωνσταντίνου πρὸς τὸν μακαρίτην στρατηγὸν Δαμιανόν «ΕΜΨΥΧΩΣΑΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΗΝ ΔΕΚΑΤΗΣ ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ», ἠρνήθη κατ' ἀρχὰς νὰ διαθέσῃ τὸ 2ον εὐζωνικόν, ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴν ὁμως τοῦ κ. Κωνσταντινοπούλου ἐκάμφθη καὶ εἶπε: «Πάρετο καὶ κάμε ὅ,τι σὲ φωτίσῃ ὁ Θεός!»)

—Τὶ νὰ με φωτίσῃ ὁ Θεός, κύριε Μεραρχε. Δὲν ἀντελήφθητε τί ἐγείνη; Οἱ Βούλγαροι συνετρίβησαν καὶ θὰ πάθουν τὰ ἴδια ἂν τολμήσουν νέαν ἐπίθεσιν... Τηλεγραφήσατε

εἰς τὸν Βασιλέα, ὅστις ἀνησυχεῖ διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης...

(Ἦτο ἡ νύξ αὕτῃ ἡ τρομερὰ καὶ ἀνήσυχος ἡν ἀνέφερεν εἰς τὰ πολεμικὰ ἀνέκδοτα τοῦ Κωνσταντίνου ὁ «Ἀπότακτος» ἐν τῇ «Νέᾳ Ἐποχῇ».)

Ὁ Βασιλεὺς ἔλαβε τὸ τηλεγράφημα διὰ τοῦ νῦν ἀποτ. ὑποστρατήγου κ. Τιμολ. Μουφερράτου, ἀρχηγοῦ τότε τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατηγοῦ.

Ἀφοῦ ἀνέγνωσεν αὐτὸ εἰς ἐπήκοον τῶν μελῶν τοῦ Ἐπιτελείου, **ἐξεστόμισε φράσεις τινὰς ἱστορικὰς διὰ τὰ πρόσωπα ἅτινα ἀφεώρουν οἱ Βασιλικοὶ λόγοι.**

Τὴν ἐπομένην ἐξέδωκεν ἡμερησίαν διαταγὴν πρὸς ὅλον τὸ στράτευμα, ἑξαιρῶν τὴν δρᾶσιν τῶν εὐζωνῶν τοῦ Πετσόβου καὶ παρορμῶν αὐτὸ εἰς μίμησιν.

Τὴν ἐπομένην 17ην Ἰουλίου οἱ Βούλγαροι περὶ ὥραν 9ην π. μ. ἤρξαντο βάλλοντες διὰ τοῦ πυροβολικοῦ των κατὰ τῶν εὐζωνικῶν θέσεων καὶ τῆς ὀπισθεν τῆς βουνοσειρᾶς Μπούκοβικ κατηυλισμένης 3ης Μεραρχίας (Δαμιανοῦ) Ταυτοχρόνως αἱ πεζικαὶ ἐχθρικαὶ δυνάμεις ἐπετέθησαν κατὰ τῆς Μεραρ-

χίας Δαμιανοῦ κατεχούσης τὸ χωρίον Πέτσον. Προφανῶς οἱ Βούλγαροι ἀπελπισθέντες νὰ διασπάσωσι τὰς γραμμὰς τῶν εὐζωνῶν, μετέβαλον σχέδιον καὶ ἐπεχείρησαν κυκλωτικὴν ἐπίθεσιν κατὰ τῆς 3ης Μεραρχίας, ἣν ἐνόμιζον μὲ ἡλαττωμένον ἡθικὸν ὡς ὑποχωρήσαντες τὴν 15ην Ἰουλίου. Ἡ πατήθησαν οἰκτρῶς. Τὸ 12ον Πεζικὸν Σύνταγμα (Πατρῶν) ἀντεπιτεθὲν ἔτρεψε τὸ Βουλγαρικὸν πεζικὸν εἰς ἐπαίσχυντον φυγὴν.

Οἱ Βούλγαροι ὑπεχώρησαν καὶ πάλιν. Καὶ υπέγραψαν τὴν ἀνακωχήν.

Τὴν 18ην Ἰουλίου ὅταν ὁ διοικητὴς τῆς 10ης Μεραρχ. κ. Παρασκευόπουλος **ἐμψυχώμενος** πλέον ἀπὸ τὴν ἀφθάρτου μεγαλείου νίκην τῶν εὐζωνῶν ἐδέχετο τὸν κ. Κωνσταντινὸς, παρουσία τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ Ἐπιτελείου τῆς 10ης Μεραρχίας ἀνεφώνησε:

—Κύριε συνταγματάρχα ἐσώσατε τὴν Μεραρχίαν μου. Ἐσώσατε καὶ τὴν τρίτην Μεραρχίαν. Ἡ δρᾶσις τῶν συνταγμάτων σας, ἔσωσε τὴν ἔκβασιν τοῦ ὅλου πολέμου!...

Ὁ κ. Λεων. Παρασκευόπουλος εἶχε πλέον....ἐμψυχωθῇ!...

I. H. Mς

ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΦΟΥΡΝΕ ΤΑ ΝΟΕΜΒΡΙΑΝΑ

(Πῶς δικαιολογεῖ ὁ Γάλλος Ναύαρχος, πρωταγωνιστὴς εἰς τὰ γεγονότα 1916 τὰς πιέσεις τῶν Συμμάχων ἐναντι τῆς Ἑλλάδος).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ὁ ναύαρχος Φουρνὲ ἀνεχώρησεν ἐπ' αὐτοκινήτου, μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του, ἀφ' οὗ ἔδωσε τὴν διαταγὴν τῆς ἐπανόδου εἰς τὸν Πειραιᾶ τῆς φρουρᾶς τοῦ Ζαππείου.

Τὴν 2αν πρωΐνῃ, συνεχίζει ὁ ναύαρχος Φουρνὲ, ὅλοι οἱ νεκροὶ ἀνερχόμενοι εἰς 60, ἐκ τῶν ὁποίων 33 ἀξιοματικοί, μετεφέρθησαν εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐν ᾧ οἱ 157 τραυματισταὶ, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐλαφρῶς, μετεφέρθησαν εἰς τὰ νοσοκομεία Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τινὲς δὲ καὶ μετεφέρθησαν ἐπὶ τῆς «Προβηγίας».

«Ταυτοχρόνως ὁ ἀρχιναύαρχος ἀπεφάσισε, κατόπιν συσχέψεως μὲ τὸν διοικητὴν τοῦ ἀποικιακοῦ τάγματος καὶ τῶν διοικητῶν τῶν

ἀποσπασμάτων τῶν ἐλθόντων διὰ τοῦ «Τίμυρνάντ» τὴν ἐνίσχυσιν τῆς φρουρᾶς τῆς Καπέλλας. Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τάξεως εἰς τὸν Πειραιᾶ, πόλιν ἑκατὸν χιλιάδων κατοίκων, περίπολοι ἐξαπεστάλησαν, ἐν ἀποσπασμα ἰσχυρὸν ἐγκατεστάθη εἰς τὸ δημαρσπασμα ἰσχυρὸν ἐγκατεστάθη εἰς τὸν χεῖρον, ἐν ᾧ ἄλλο παρέμενε πλησίον εἰς τὴν «Προβηγίαν». Ἐξ ἄλλου μία μονονοφόρος καὶ ἐν τορπιλλοβόλον ἐγκυροβόλησαν εἰς σημεία ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πυροβολικὸν των ἠδύνατο νὰ ἔχῃ στόχον ἐλεύθερον τὰς κυριώτερας ὁδοὺς τῆς πλατείας.

Συνεχίζων ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις γεγονότων καὶ περὶ ἐπιθέσεων τῶν ἐπιστράτων ἐναντίον τῶν βενιζελικῶν, χωρὶς ὁμως

οί σύμμαχοι υπήκοοι καὶ αἱ πρεσβεῖαι, ὡς τονίζει, νὰ προσβληθοῦν.

«Τὸ ἀπόγευμα, λέγει, τῆς 20ης Νοεμβρίου ἐτελέσθη εἰς τὸν Πειραιᾶ ἡ κηδεῖα τῶν φονευθέντων ναυτῶν. Ὁλόκληρος ἡ πόλις, παρουσίαζε ἀνησυχητικὴν ὄψιν.

Ἐν τοσοῦτῃ ἡ νεκρικὴ τελετὴ διεξήχθη ἄνευ οἰουδήποτε ἐπεισοδίου.

Ὁ λαός, γενικῶς, ἀπεκαλύπτετο κατὰ τὴν διέλευσιν τῆς πομπῆς.

Τὰ τελευταῖα κεφάλαια τοῦ βιβλίου τοῦ ναυάρχου Φουρνέ ἀναφέρονται εἰς τὰ γεγονότα τὰ προηγηθέντα τοῦ ἀποκλεισμοῦ, τὰς εἰσηγήσεις τοῦ στρατηγοῦ Σαρράγγ περὶ ἁμέσου βουβαρδισμοῦ τῶν σταθμῶν ἀσυνμάτου Ἀθηνῶν, καταστροφῆς τῶν γεφυρῶν Κορίνθου καὶ Λαμίας ἄνευ προειδοποιήσεως, οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ συνέπειαι, ἀναφέρονται τέλος καὶ εἰς τὴν ἀνάκλησιν του.

Καὶ εἰς τὰ τελευταῖα αὐτὰ κεφάλαια καταφαίνεται ὁ ὀλέθριος ρόλος τὸν ὁποῖον ἐπαίξεν ὁ ναυτικὸς ἀκόλουθος τῆς Γαλλίας, ὁ βενιζελισμὸς καὶ αἱ σύμμαχοι πρεσβευταί.

Ὁ ἀποκλεισμός

Εἶχε προτείνῃ, συνεχίζει ὁ ναύαρχος Φουρνέ, τὸν ἀποκλεισμόν τῆς Ἑλλάδος. Ἐλαβα διαταγὴν νὰ κοινοποιήσω ὅτι ὁ ἀποκλεισμός θὰ ἤρχιζε τὴν 8ην Δεκεμβρίου. Ἡ προειδοποίησις ἐπεβάλλετο συμφώνως μὲ τὸ διεθνὲς δίκαιον. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἤθελεν ἐν τούτοις κατὰ περισσώτερον, ἐξήτει τὴν παρακώλυσιν τῆς ἐκφορτώσεως τῶν σιτοφορτίων τῶν ἀφικνουμένων ἤδη εἰς τὸν Πειραιᾶ. Μοῦ ἀπηύθυνεν ἔντονον τηλεγράφημα ἐντελλόμενον ν' ἀντιταχθῶ εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν.

Ἡ ἐκφόρτωσις τοῦ σίτου αὐτοῦ συνετελεῖτο ἐν ἀπολύτῃ τάξει. Ἐπεβλέπετο ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴν ἐπιτροπὴν διανομῆς, ἡ ὁποία ἀπέστελλε μέρος τοῦ σίτου εἰς τὰς ὑπὸ τῶν βενιζελικῶν κατεχομένας νήσους. Αἱ πληροφορίες αἱ παρασχεθεῖσαι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν προήρχοντο, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν συνήθη πληροφορητὴν, τὴν ὑπηρεσίαν πληροφοριῶν, δὲν ἀντεπεκρίνοντο πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Διεισρέχοντες, τοιοῦτοτρόπως, τὸν κίνδυνον νέων περιπλοκῶν. Ἐξήτησα, κατὰ συνέπειαν, ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν νὰ μοῦ καθορίσῃ σαφῶς, ἐφ' ὅσον μοῦ ἐπέβαλε μίαν ἐχθρικὴν πράξιν, ἂν ἔπρεπε νὰ μὴ λάβω ὑπ' ὄψιν μου τὰς εἰσηγήσεις τῶν συμμάχων πρεσβευτῶν.

Εἶχεν ἔλθῃ πλέον ἡ ὥρα νὰ λάβῃ ὁ καθὼς τὸ μερίδιον τῶν εὐθυνῶν του. Ἄν ἦ-

θελον τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὠφείλον νὰ τὸ εἰπουν. Δὲν ἐναπέκειτο εἰς τὸν ἀρχιναύαρχον νὰ τὸν κηρύξῃ ἢ νὰ ἀποφασίσῃ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀνευ κηρύξεως. Καὶ δὲν ἤθελε τὸν πόλεμον αὐτόν. Τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα τὸ ἀπέδειξαν. Κανὲν ζωτικὸν συμφέρον δὲν ἐπαίξετο εἰς τὴν Ἑλλάδα, ζητήματα μόνον ἐγωισμοῦ ἢ ἀνεπαίσθητοι λεπτομέρειαι ἐξογκωθεῖσαι κατὰ τὸν πλέον ἄστοχον τρόπον ὑπὸ τῶν ταραξιῶν. Οἱ ἀληθινοὶ πολιτικοὶ τὸ ἀντελήφθησαν καλά καὶ προσεπάθησαν νὰ τὰ διακανονίσουν ἄνευ χρησιμοποιοῦσας μέσων δυσαναλόγων πρὸς τὸν σκοπὸν.

Μέσω ὅλων αὐτῶν τῶν ἀντιθέσεων, προσεπάθουν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἦτο δυνατόν.

Καθὸν χρόνον, ἐξακολουθεῖ, ὁ ναύαρχος Φουρνέ, ἐλάμβανα τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἐθεώρουν σκόπιμα, ἐν Παρισίοις, Λονδίνῳ καὶ Περουπόλει συνεζήτουν ἐπὶ τῆς τηρητέας ἐναντι τῆς Ἑλλάδος στάσεως καὶ τὰς ζητητέας παρ' αὐτῆς ἐπανορθώσεως. Δὲν γνωρίζω τὰ μυστικὰ τῶν ἐπιπόνων αὐτῶν διαπραγματεύσεων, ὅπως καὶ ἂν τὰς ἐγνώριζα δὲν θὰ τὰς ἀπεκάλυπτα. Ἦτο ὁμως, προφανὲς ὅτι διχογνωμίαι ὑφίσταντο καὶ μεταξὺ τῶν συμμάχων κυβερνήσεων, ὅπως ὑφίσταντο μεταξὺ τῶν συμμάχων πρεσβευτῶν ἐν Ἀθῆναις. Οὐδεμία σταθερὰ ἀπόφασις ἐλήφθη, πλην τῆς ἀποβιβάσεως εἰς τὴν Σαλαμίνα μέρους τοῦ προσωπικοῦ τῆς πρεσβείας μας.

Τὸ προσωπικὸν αὐτό, τοῦ ὁποῖου τὴν ἀκριβῆ σύστασιν οὐδέποτε ἐπληροφορήθη ὁ ἀρχιναύαρχος, ἐγκατεστάθη ἐπὶ τοῦ «*Μαρίεμπαδ*», ὅχι καὶ τόσον καλὰ, εὐρίσκετο δὲ εἰς υποχρεωτικὴν ἐπαφὴν μὲ τοὺς πρόσφυγας τοὺς ἐπιβιβάσθεντας εἰς τὸ πλοῖον αὐτό. Ἐπέεξα ζωηρῶς, τοὺς ἀποτελοῦντας αὐτὸ ν' ἀναχωρήσουν εἰς Γαλλίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐπετεύχθη εὐκόλως. Τὸ ταξίδιον ἦτο δύσκολον διὰ γυναικόπαιδα ἀποσπασθέντα τόσον ἀποτόμως τῶν ἐστιῶν των.

Ἐν τῶν πλοίων τῆς νηοπομπῆς ἐτορπιλίσθη καὶ ὀλίγον δεῖν κατεβυθίζετο. Ἐντονος δυσἀρέσκεια ἐσημειώθη μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Ἐξ αἰτίας τούτου ἐλέχθησαν πολλὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἔπρεπε τις νὰ προῖδῃ καὶ νὰ δικαιολογῇ. Συγχωρῶ, βέβαιος ὅτι ἔπραξα τὸ καθήκόν μου.

Τὸ «*Μαρίεμπαδ*» καὶ τὰ πολεμικά μας αὐτὰ ἦσαν προσιτὰ εἰς ὅλους τοὺς πρόσφυγας κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν. Ἐπράξαμεν

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ»

Προκειμένου ὁ διευθυντὴς τῆς «*Νέας Ἐποχῆς*» κ. Ἰωάννης Ἡρ. Μάλλωσης νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγύπτου πρὸς εὐρύτεραν διάδοσιν τῆς τε «*Νέας Ἐποχῆς*» καὶ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ («*ἡ πολιτικὴ ἱστορία τοῦ Δημ. Γούναρη*»), ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς συλλογὴν αὐθεντικῶν στοιχείων διὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἐκδόσιν τῆς «*Μαύρης Βίβλου τῆς Βενιζελικῆς τυραννίας*», ἡ «*Νέα Ἐποχὴ*» ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους θὰ ἐκδίδεται εἰς 16 μόνον σελίδας, μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς ἐλαττώσεως, τῶν σελίδων εἰς 16, προήλθομεν κατόπιν βαθείας μελέτης τῶν συνθηκῶν, αἰτινες θὰ ἐπικολουθουν, ἂν ἡ «*Νέα Ἐποχὴ*» ἐξεδίδετο, ὡς ἕως τώρα, ἀπουσιάζοντος τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς. Συνθηκῶν τεχνικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀλλὰ καὶ

πολιτικῶν ἀκίμῃ, τὰς ὁποίας, ὅπως εἶνε διαρρυθμισμένη ἡ ἐκδοσις αὐτῆς, μόνον ὁ διευθυντὴς αὐτῆς εἶνε εἰς θέσιν ν' ἀντιμετωπίσῃ.

Μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ κ. διευθυντοῦ τῆς «*Νέας Ἐποχῆς*» θ' ἀρχίσῃ καὶ ἡ δημοσίευσιν τῶν ἐκθέσεων τῶν «*παθόντων*» κατὰ τὴν Βενιζελικὴν καὶ Σενεγαλλεζικὴν τρομοκρατίαν εἰς ἰδιαίτερα φυλλάδια, ἀνεξάρτητα τῆς «*Νέας Ἐποχῆς*» μὲν, ἀλλὰ προσηρημένα αὐτῇ, τὰ ὁποῖα ἀποσπώμενα θ' ἀποτελοῦν τὸ ἱστορικὸν βιβλίον: τὴν «*Μαύρην Βίβλον τῆς Βενιζελικῆς Τυραννίας*».

Οἱ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αἰγύπτου ἀξιότιμοι φίλοι καὶ συνδρομηταί τῆς «*Νέας Ἐποχῆς*», παρακαλοῦνται θερμότατα ὅπως παρᾶσχουν εἰς τὸν διευθυντὴν ἡμῶν πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἀρωγὴν.

«*Η ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ*»

ὅ,τι ἦτο δυνατόν, λυπούμενοι διότι δὲν ἐπράξαμεν ἐπὶ πλέον. Ὁ κ. Διομήδης, ὁ κ. Ρέπουλης, ὁ πλοίαρχος Κακουλίδης, ὁ δήμαρχος Πειραιῶς καὶ τινες τῶν δημοτικῶν συμβούλων, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν ἢ τοὺς σημαντικωτέρους φιλελευθέρους δὲν δύνανται νὰ τὸ λησμονήσουν.

Τὴν 11ην Δεκεμβρίου ἐφθάνεν εἰς Σαλαμίνα ὁ ναύαρχος ντὲ Μπόν, ἀρχηγὸς τοῦ γενικοῦ ἐπιτελείου, ἐπιφορτισμένος ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν τῶν ναυτικῶν νὰ διεξαγάγῃ ἔρευναν ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν πραγμάτων. Ἐφρόντισε νὰ μὴ ἀναγγελθῇ ἡ ἀφίξις του εἰμὴ δύο ὥρας πρὸ τῆς εισόδου τοῦ πλοίου τοῦ ὁποῖου ἐπέβαιναν εἰς τὸν λιμένα, ἀπὸ τὸ στόμα δὲ ἐπληροφορήθη τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς του. Ὁ ἀνώτερος αὐτὸς ἀξιωματικὸς ὁ ὁποῖος ὑπηρετήσε παρ' ἐμέ, οὐδὲ λέξιν μοῦ εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ κρατούντος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, οὔτε περὶ τῶν μύθων τῶν ὁποίων αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐγένετο ὁ ἀντίπαλος ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου του. Προσεποιήθη ἄγνοι-

αν τοῦ μέτρου τὸ ὁποῖον ἤδη ἐλήφθη ἐναντίον μου. Λέγω προσεποιήθη διότι εἶναι δύσκολον νὰ παραδεχθῶ, ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τοῦ τοῦ τὸ ἀπέκρυψε, εἰς τρόπον ὥστε ἡ εἰδησις νὰ φθάσῃ μετὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας εἰς Σαλαμίνα. Προσεπάθησε μάλιστα νὰ με καταπείσῃ ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀνελάμβανε τὴν ὑπεράσπισίν μου.

Ὅπως δὲ ποτε, τὴν ἐπαύριον, 29 Νοεμβρίου πρὶν ἢ ὁ ἀνακριτὴς κατορθώσῃ τὴν ἀρχίσῃ ἕνα ἔργον τόσον εὐρύ, τόσον σημαντικόν, καὶ πολὺ περισσότερον νὰ διαβιβάσῃ ἐκθεσιν εἰς Παρισίους, ἤρχετο νὰ μοῦ ἀνακοινώσῃ ἐπισημον τηλεγράφημα, γνωστοποιεῖν ὅτι ἡ κυβερνήσις διώριζε τὸν ναύαρχον Γκωσὲ ἀρχηγὸν τοῦ στόλου καὶ ἐκαλοῦμην νὰ ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους. Τὰ μέσα τὰ χρησιμοποιηθέντα καὶ ὁ χαρακτὴρ ὁ δοθείς εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, δὲν χρειάζεται νὰ ἐξαορθοῦν.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ὑπουργὸς δὲν εἶχε ἀκόμη λάβῃ τὴν ἐκθεσιν τοῦ ἀρχιναυάρχου ἐπὶ τῶν γεγονότων τῆς 18ης Νοεμβρίου. Τὸ ἔγγρα-

φον αυτό το όποιον έκομίσθη από τον άρχηγόν του έπιτελείου δέν του έπεδόθη είμή την 1)14 Δεκεμβρίου.

Πόθεν έλαβε τās πληροφορίας του ό ύπουργός των ναυτικών; ποϋ έβασίσθη διά νά προτείνη εις την κυβέρνησιν την αντικατάστασιν του άρχιναύαρχου; Μόνον εις Παρισίους κατώρθωσα νά μάθω.

Τήν 1)14 Δεκεμβρίου, ό ναύαρχος Γκωσέ άφικνείτο εις τον λιμένα και ύπέστελλα τό σήμά μου τό αυτό έσπέρας.

Έξακολουθών ό ναύαρχος Φουρνέ, περιγράφει την σκηνήν του άποχαιρετισμού. "Ο άρχηγός της άγγλικής μοίρας, λέγει, της άπεσπασμένης εις Σαλαμίνα, ναύαρχος Hages Sadler, άξιωματικός αγαπώμενος και εκτιμώμενος από όλους μας δις με έπισκέφθη. Τήν δευτέραν φοράν επί παρουσία του ναύαρχου ντε Μπόν, δέν ήδυνήθη νά συγκρατήσῃ την συγκίνησίν του και τόν έσφιξα εις την άγκάλην μου, συγκρατών τά ίδια μου αισθήματα, αλλά βαρύτερα συγκινημένος από τά δάκρυα αυτά, των όποιων ή άνάμνησις θά μου μείνη μία των προσφιλεστέρων του σταδίου μου.

«Θά ήθελα νά άσπασθώ, άν ήδυνάμην,

τόν άγγλον αυτόν», έψιθύρισεν εις των γάλλων άντιναύαρχων πλησίον μου.

«Νά ένθυμείσθε την σκηνήν αυτήν, ντε Μπόν», είπον πρός τον άρχηγόν του γενικού έπιτελείου όταν έμεινα μόνος μαζί του.

Τήν 1)14 Δεκεμβρίου άπηύθυνα την τελευταίαν μου ήμερησίαν πρός εκείνους τους όποιους εγκατέλειπα.

Τήν 2)15 Δεκεμβρίου άνεχώρουν έπιβαίνων του «*Ερνέστ Ρενάν*» εις Γαλλίαν την όποιαν από τριετίας δέν έπανεΐδον. Τήν στιγμήν κατά την όποιαν άνεχώρουν εκ Σαλαμίνας, εις την σιγήν την όποιαν αί διαταγαι έπέβαλον εις όλους, ό άγγλος ναύαρχος ήθέλησε και πάλιν νά μου βεβαιώσῃ τά αισθήματά του και διά του άσυρμάτου μου διεβίβασε την λύπην του και την έλπίδα ότι θά ύπηρέτει υπό την άρχηγίαν μου.

Ούτω ώμίλει ως αυτόπτης μάρτυς, εις άγγλος καθ' όν χρόνον εις τά έργαστήρια των Άθηνών, της Ρώμης και του ύπουργείου των Ναυτικών εις τά όποια έχαλκεύοντο τά ψεύδη, μερικοί γάλλοι όί όποιοι τίποτε δέν είδον ήρέσκοντο διάφορα άναληθῆ έπινοήματα. Έν τοσούτω, αί εύχαι του άγγλου ναύαρχου δέν έπρόκειτο νά είσακουσθών.

ΤΕΛΟΣ

ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η Ρωσία και τό ήμερολόγιον.

Όταν πρό μιάς δεκαετίας άνετράπη τό Ρωσσικόν καθεστώς και έπεβλήθησαν εις την άχανή αυτοκρατορίαν των Τσάρων όί έπαναστατικώτεροι των νεωτερισμών, μία από τās πρώτας πράξεις των νέων κυβερνητών της χώρας ήτο ή έφαρμογή του νέου ήμερολογίου, τόσον εις την πολιτικήν ζωήν όσον και εις τό Έκκλησιαστικόν μέρος.

Η Κυβέρνησις της Μόσχας κατά την τελευταίαν δεκαετίαν δέν ύπῆρξεν ως γνωστόν ή έπιεικესτέρα άπ' ναντι εκείνων όιτινες παρέβαινον τās διαταγās και τās αποφάσεις της και κατά λογικήν συνέπειαν όί άσεβούγτες πρός τό νέον ήμερολόγιον κατά την έποχήν εκείνην κατηγοροϋντο και κατεδιώκοντο ως θίγοντες τά ίερά και τά όσια του νέου καθεστώτος και ως ύπονομεύοντες την ύπόστασιν της Σοβιετικής Δημοκρατίας.

Εϋτυχώς διά τους κατοικοϋντας έν Ρωσία όί κυβερνῆται της Μόσχας μολοντί διάλλακτοι πρός όλα εκείνα τά γνωρίσματα

του παλαιού καθεστώτος, δέν έβράδυναν ν' άναγνωρίσουν ότι ή ιδέα της Έλευθερίας ήτις άποτελεί την βάση κάθε δημοκρατίας, δέν συνεβιβάζετο με τās πιέσεις εις τās όποιās όί Μπολσεβίκοι ύπέβαλλον τους έπιθυμούντας νά τηροϋν τās Χριστιανικάς έορτάς των σύμφωνα με τον τρόπον εις τον όποιον ήσαν συνειθισμένοι. Κατά συνέπειαν δλίγον μετά την έφαρμογήν των δρακοντείων Σοβιετικών νόμων, όί νέοι δεσπόται της Μόσχας άντελήφθησαν ότι έπρεπε νά φανούν φιλελεύθεροι άπέναντι των συμπολιτών των όιτινες ήξιουν υπό την νέαν κατάστασιν των πραγμάτων την ίδιαν έλευθερίαν συνειδήσεως την όποιαν και τ' άπολυταρχικώτερα κράτη του αιώνός μας άναγνωρίζουν εις τον Λαόν.

Τά Σοβιέτ άποπειρώμενα νά έπιβάλουν μίαν τάξιν πραγμάτων και ένα νέον κώδικα έλευθεριών εις την Ρωσίαν δέν ήδύναντο νά πολιτευθούν χειρότερα άφ' ό,τι είχε πολιτευθῆ άπέναντι των Έλλήνων του Βυζαν-

τίου εις τά 1453 ό Μωάμεθ Β' όστις έφάνη παραδειγματικώς άνεξίθρησκος. Καί ούτω μίαν καλήν πρώτην είδομεν τό Σοβιετικόν καθεστώς άφήνον πλήρη έλευθερίαν εις τους Ρώσσους νά έορτάζουν τās Χριστιανικάς έορτάς των κατά βούλησιν και νά έχουν τό ήμερολόγιον της άρεσκείας των.

Τό άποτέλεσμα της μεταβολής ταύτης είναι γνωστόν, όπως είναι επίσης ότι όί Ρώσσοι εξαίρεσει μιάς μειονότητας νεωτεριστών, έπέστρεψαν εις τό πατροπαράδοτον ήμερολόγιόν των, διά νά έορτάσουν μεθαύριον μαζί μας τά Χριστούγεννα τά όποια όί Μπολσεβίκοι παρ' όλην την άθείστικην προπαγάνδαν των δέν κατώρθωσαν νά καταργήσουν.

Οί Ρώσσοι κατά μεγάλην πλειοψηφίαν σήμεραν είναι Μπολσεβίκοι και όμως όί έθιοι άνθρωποι όί όποιοι πιστεύουν εις την δικτατορίαν των Σοβιέτ πηγαίνουν τακτικώτατα εις τās Έκκλησίας των και καίουν τεραστίας λαμπάδας ένώπιον των εικονοστασιών και σταυροκοποϋνται εύλαβέστατα ένώπιον του Σταυρού, όστις πάν άλλο είναι ή σύμβολον πλουτοκρατίας και άπολυταρχίας.

Ταντοχρόνως ή Κυβέρνησις της Μόσχας γνωρίζει κάπως καλλίτερα από τους Τσάρους του παρελθόντος την ψυχολογίαν του Ρωσσικού Λαού, και τās βλέψεις των άλλων Χριστιανικών δογμάτων τά όποια προσεπαθήσαν κατά τά τελευταία έτη νά διεξαγάγουν προπαγάνδαν έν Ρωσσία, ούχι βεβαίως διά νά σώσουν τους Ρώσσους από την άπώλειαν, αλλά διά νά έξυπηρετήσουν άλλους σκοπούς τους όποιους όί Μπολσεβίκοι παρ' όλην την άδιαφορίαν των πρός την θρησκείαν κάλλιστα άντιλαμβάνονται.

Η διαφορά μεταξύ της Όρθοδοξίας και των άλλων δογμάτων έν Ρωσσία τίθεται πολύ καθαρά. Όσα μειονεκτήματα και άν θεωρηθῆ έχουσα εις τά όμματα των έν Μόσχα ή Έκκλησία ήμών δέν πᾶναι κατό βάθος νά είναι άρρήκτως συνδεδεμένη με την ζωήν, την ιστορίαν και την παράδοσιν του Ρωσσικού Λαού, πράγμα τό όποιον δέν δύναται νά λεχθῆ διά τό Ρωμαιοκαθολικόν Δόγμα τό επιδιώκον την ύποταγήν των πάντων εις την Ρώμην ή με τό Άγγλικανικόν Δόγμα τό όποιον έν Εϋρώπῃ τουλάχιστον θεωρείται ως άποβλέπον εις την έξάρτησιν των πιστών του από τό Λονδίον. Τό άποτέλεσμα είναι ότι ή σημερινή Σοβιετική Κυβέρνησις όσον και άν είναι ξένη πρός την Θρησκείαν δέν πολεμεί την Όρθοδοξίαν και τά ήμερολόγιά της. Καί αυτό είναι πλέον ή

άρκετόν διά την νίκην άμφοτέρων τούτων των θεσμών όιτινες δέν δύναται νά νοηθώσι χωρισμένοι άπ' άλλήλων.

Η Γαλλο-αμερικανική προσέγγις.

Ο Γάλλος ύπουργός των Έξωτερικών κ. Άριστείδης Μπριάν θέλει, άπ' χωρών της πολιτικής νά συναποκομίση τον τίτλον του ειρηνικού.

Διευθύνων από τριετίας την έξωτερικήν πολιτικήν της πατρίδος του και έχων, έστω και τυπικώς, προϊστάμενον τον πολεμικώτατον και άδιαλλακτότατον κ. Ραϋμόνδον Πουανκαρέ, ό κ. Μπριάν κατώρθωσε νά κάμῃ εκείνο τό όποιον δέν είμεθα συνηθισμένοι ν' άναμένωμεν από τους Γάλλους. Καί ήτο τούτο ή πλήρης συμφιλίωσίς του με την Γερμανίαν όφειλομένη μάλλον εις τās σχέσεις Μπριάν και Στρέζεμαν, παρὰ εις ό,τι δήποτε άλλο.

Πώς όί δύο ούτοι τόσον αντίθετοι χαρακτήρες, ό σοσιαλιστής ύπουργός των Έξωτερικών της Γαλλίας και ό σχεδόν μοναρχικός Γερμανός συνάδελφός του ήδυνήθησαν νά συμφιλιωθούν και νά θέσουν τά θεμέλια μιάς νέας Εϋρώπης, είναι άπὰ τά θαύματα της εποχής μας. Καί όμως πρόκειται περί πράγματος σχετικώς άπλού έφ' όσον Γάλλοι και Γερμανοί μετά τās τελευταίας περιπετείας των άντελήφθησαν ότι είχαν καθήκον νά παύσουν τον παλαιόν των άνταγωνισμόν και νά ζήσουν του λοιπού ως καλοί γείτονες άποφασισμένοι νά μη λάβουν ποτέ πλέον τά όπλα έναντίον άλλήλων. Αυτή ήτο ή βάση του Λοκάρνο τό όποιον σήμεραν, κατά γενικήν όμολογίαν, άποτελεί τον άκρογωνιαίον λίθον του οικοδομήματος της μεταπολεμικής Εϋρώπης.

Ο Γάλλος ύπουργός των Έξωτερικών δέν άνεπαύθη εις τās δάφνας του Λοκάρνο, και άπόδειξίς ότι όλη ή κατόπιν πολιτική του έτεινε συστηματικώς πρός συμφιλίωσιν με όλα τά έθνη του κόσμου με τά όποια δι' ένα λόγον ή άλλον δέν εύρίσκονται εις έξαιρετικώς ένκαρδίους σχέσεις ή Γαλλία.

Όσον περίεργον και άν φανῆ τό πράγμα είναι έν τούτοις γεγονός ότι μεταξύ των χωρών πρός τās όποιās ή Γαλλία έσχάτως εύρέθη έν διαφωνία είναι και αί Ένωμένοι Πολιτεΐαι, αίτινες τούτουτρόπως έτιμωρήθησαν περίεργως διά τον άκρον ένθουσιασμόν τον όποιον έδειξαν καθ' ήν εποχήν όί Γάλλοι έμάχοντο δι' αυτήν την ύπαρξιν της Πατρίδος των. Αί Ένωμένοι Πολιτεΐαι έδω-

καν τὸ αἷμα τῶν τέκνων των διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Γαλλίας. Ἐδῶκαν καὶ τετρασχίλια καὶ πλέον ἑκατομμύρια δαλλαρίων. Καὶ ὅμως μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀγῶνος κατηγορήθησαν οἱ Ἀμερικανοὶ ὡς μὴ πολιτευθέντες καλῶς ἀπέναντι τῶν Γάλλων καὶ ὡς παίξαντες ἀπέναντι των τὸ πρόσωπον Σάβλων. Ἐβεβαιώθη τοιοῦτοτρόπως ἄλλην μίαν φορὰν τὸ πολλάκις λεχθὲν ὅτι αἱ μεγαλείτεροι καὶ ἱστορικώτεροι φιλίας τῆς ἐποχῆς μας διαλύονται καὶ ἐξατμίζονται εἰς τὴν φλόγα τῶν οἰκονομικῶν λόγων καὶ τῶν πολεμικῶν χρεῶν. Ἄν αἱ Ἠνωμένοι πολιτεῖαι δανείζοντο εἰς τοὺς Γάλλους κατὰ τὸν πόλεμον ἔθετον ὅρους διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν χρημάτων τῶν ἐκείνων τὰ πράγματα θὰ εἶχον σήμερον διαφορετικὸν χαρακτῆρα. Δυστυχῶς ἐν μέσῳ τῶν μεγάλων πολεμικῶν ἐνθουσιασμῶν, παρεμερίσθησαν οἱ αὐστηροὶ οἰκονομικοὶ ὑπολογισμοὶ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε νὰ δροσιθοῦν αἱ θερμότητες Γαλλο-Ἀ-

μερικανικαὶ σχέσεις κατὰ τὴν τελευταίαν ὀκταετίαν. Ἐδῶ λοιπὸν ἐργάζεται συστηματικῶς οὗτος κ. Μπριὰν τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπιδιώκων τὴν σύναψιν ἐνὸς Γαλλο-Ἀμερικανικοῦ Δοκάρου, τὸ ὁποῖον παρ' ὅλον τοῦ τὸν πολιτικὸν χαρακτῆρα θὰ σχετισθῇ ἀπαρατήτως καὶ μὲ τὸν διακανονισμὸν τοῦ Γαλλο-Ἀμερικανικοῦ χρέους.

Ὅπως δὲ ποτε καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα τὸ προηγούμενον τῆς Γαλλο-Γερμανικῆς συμφιλίωσης καθιστᾷ πλέον ἢ ἀσφαλῆ τὴν πρόβλεψιν ὅτι πολὺ ταχύτερα καὶ πολὺ εὐκολότερα θὰ ἀποκατασταθοῦν αἱ θερμότεραι τῶν σχέσεων μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Γαλλίας ἐφ' ὅσον κοινοὶ ἀγῶνες καὶ κοιναὶ προσπάθειαι καὶ κοιναὶ δόξαι ἤνωσαν τοὺς δύο λαοὺς κατὰ τὰ κρίσιμώτερα ἔτη τοῦ αἰῶνος μας, καὶ κατὰ τὰς περιπετειώδεις ἡμέρας τῆς μεγαλειότητος κρίσεως ἦν ἀναγράφει ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου.

«Νέα Ὑόρκη» ΑΔΑΜ. Θ. ΠΟΛΥΖΩΓΙΔΗΣ

ΑΙ ΓΑΛΛΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΗΡΥΞΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Μεταξὺ Παρισίων καὶ Οὐάσιγκτωνος συνεχίζονται ἀπὸ ἐβδομάδων ἤδη, αἱ συνεννοήσεις διὰ τὴν ὑπογραφὴν μιᾶς Γαλλοαμερικανικῆς συνθήκης διηνεκούσας φιλίας, διὰ τῆς ὁποίας θ' ἀπεκηρύσσεται ὁ πόλεμος ὡς μέσον ἐθνικῆς πολιτικῆς, χαρακτηριζόμενος ἐκτὸς νόμου. Αἱ σχετικαὶ συζητήσεις, αἱ δὲ ποταὶ κατ' ἀρχὰς ἀφεώρων εἰς τὴν διαπραγματεύσιν ὅρων μιᾶς διμεροῦς συνθήκης, ἀπέκτησαν βαθμὴν παγκόσμιον ὄντως ἐνδιαφέρον, λόγῳ τῆς ἐκτάσεως, τὴν ὁποίαν αἱ Ἠν. Πολιτεῖαι ἠθέλησαν νὰ προσδώσουν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

Διὰ νὰ κατανοηθῇ πληρέστερον ἡ φύσις τῶν διεξαγομένων ἐτέρωθεν τοῦ ἀτλαντικοῦ συζητήσεων, εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποσκοπήσωμεν συνοπτικῶς τὸ ἱστορικὸν τῆς υποθέσεως. Κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ Γαλλία προέτεινεν εἰς τὰς Ἠν. Πολιτεῖας τὴν συνολοδόγησιν μιᾶς συνθήκης φιλίας διαρκούς, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἐδηλοῦτο ρητῶς, ὅτι αἱ δύο συμβαλλόμεναι Δυνάμεις οὐδέποτε ἠθέλουν πολεμήσει πρὸς ἀλλήλας.

Μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἠνωμένων Πολιτειῶν οὐδέποτε ἐσημειώθη ῥήξις διπλωματική. Ἡ φιλία των ὑφίσταται ἀδιατάρακτος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ Γεώργιος

Οὐάσιγκτων ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Μεγάλης Βρετανίας διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ ὁ Λαφαγέτ προέτρεχεν εἰς βοήθειαν τῶν ἀγωνιζομένων Ἀμερικανῶν. Κατὰ συνέπειαν, ἡ ὑπογραφὴ μιᾶς συνθήκης διηνεκούσας φιλίας καὶ ἀποκηρύξεως τοῦ πολέμου μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν θὰ ἐνεῖχε μᾶλλον ῥωμαντικὸν παρά πρακτικὸν χαρακτῆρα, ἀφοῦ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη πιθανότης ῥήξεως μεταξὺ των διαγράφεται εἰς τὸ μέλλον. Καὶ ὁ κ. Μπριὰν ἐπέδλωκε προφανῶς, διὰ τῆς ἐν λόγῳ προτάσεως τοῦ ἡθικῆς μᾶλλον ἀποτελέσματα, ἐκ τῆς ἐντυπώσεως, ἡ ἑποία θὰ παρήγετο εἰς τὸν κόσμον ἐκ τῆς ἀνεξόδοτος ἀλλωστε ὑπογραφῆς μιᾶς τοιαύτης εὐήχου συνθήκης.

Οἱ Ἀμερικανοί, ὅμως, πρακτικώτεροι τῶν Γάλλων, ἐδράξαντο τῆς ὥρας ἀκαδημαϊκῆς Γαλλικῆς προτάσεως πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν σταθερῶν ἐκείνων ἐιρηνευτικῶν βλέψεων, τὰς ὁποίας δευτύπωσεν ὁ Οὐίλσον κατὰ τὸ τέρμα τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Καὶ ὁ κ. Κέλλογκ, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἀπηύθυνε πρὸς τὸν κ. Μπριὰν, τὴν 28ην παρελθόντος Δεκεμβρίου ἀκριβῶς μετὰ τὴν μεγάλην εἰρηνικὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων, καθ' ἣν ἀνυμνεῖται ἡ εἰρήνη

ἐπὶ γῆς καὶ ἡ εὐδοκία μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας ἀνέπτυσε τὰς ἀπόψεις τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἠν. Πολιτειῶν ἐπὶ τῶν Γαλλικῶν προτάσεων τοῦ Ἰουνίου. Ὁ κ. Κέλλογκ ἔλεγε ἐν συνόψει τὰ ἑξῆς εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐπιστολήν του :

1) Αἱ δύο Κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς θὰ παρείχον μᾶλλον ἀποτελεσματικὴν συμβολὴν εἰς τὴν παγκόσμιον εἰρήνην ἐὰν, ἀντὶ νὰ περιωρισθῶν εἰς διμερῆ μεταξὺ των συμφωνίαν, κατέβαλλον ἀπὸ κοινῆς προσπάθειαν διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν συμφωνίαν αὐτὴν τῶν κυριωτέρων Δυνάμεων τοῦ κόσμου, αἱ ὁποῖαι νὰ συνυπέγραψον τὴν ἀποκήρυξιν τοῦ πολέμου ὡς μέτρον ἐκτὸς νόμου. Ἡ συνυπογραφὴ αὕτη θ' ἀπετέλει μέγα παράδειγμα δι' ὅλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα ἀναμφιδόλως ἠθέλουν μὲ τὴν σειρὰν των, ὑπογράψαι καὶ αὐτὰ.

2) Ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἠν. Πολιτειῶν θὰ ἦτο πρόθυμος νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῆς Γαλλικῆς ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ὑπογραφὴ τοιαύτης συμφωνίας παρὰ τῶν κυριωτέρων Δυνάμεων, ἀφιμέντης τῆς συμφωνίας ταύτης ἀνοιχτῆς διὰ τὴν ὑπογραφὴν ὅλων τῶν ἐθνῶν. Διὰ τῆς συνθήκης ταύτης θὰ καταδικάζετο ὁ πόλεμος καθ' ἑαυτὸν καὶ θὰ καθορίζετο ὅτι ἡ λύσις τῶν μεταξὺ τῶν ἔθνων διαφορῶν θὰ ἐπιδιώκετο μόνον δι' εἰρηνικῶν μέσων.

3) Ἐὰν ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀπεδέχετο τὰς ἀπόψεις ταύτας, ἡ Ἀμερικανικὴ θὰ ἦτο πρόθυμος ν' ἀρχίσῃ ἀμέσως διαπραγματεύσεις διὰ τὴν σύναψιν τοῦ κειμένου μιᾶς τοιαύτης πολυμεροῦς συνθήκης, ἐμπνεομένης ἐκ τῶν ἀπόψεων τοῦ κ. Μπριὰν καὶ ἡ ὁποία θὰ ὑπεβάλλετο ἀπὸ κοινῆς παρὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Ἠν. Πολιτειῶν εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη τοῦ κόσμου.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κέλλογκ πρὸς τὸν Γάλλον ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν. Συνζητήθη αὕτη ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ τὴν 29ην Ἰανουαρίου καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ὁ κ. Μπριὰν ἀπηύθυνε πρὸς τὸν κ. Κέλλογκ ἀπάντησιν, διὰ τῆς ὁποίας ἐδήλωε, ὅτι «ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῆς δημοκρατίας θαθέως ἐξέτιμησε τὴν εὐμενὴν ὑποδοχὴν, ἣς ἔτυχεν ἡ πρότασις τοῦ κ. Μπριὰν εἰς τὰς Ἠν. Πολιτείας καὶ φρονεῖ ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ κ. Κέλλογκ προτεινόμενος τρόπος ἐνεργείας, ἐὰν ἐφαρμοσθῇ κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ τὸ λαϊκὸν αἶσθημα τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν δύναται νὰ συμπέσῃ πρὸς τὰς ἀπόψεις τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Θὰ ἦτο δὲ καλὸν

νὰ κυρωθῇ ὁ ἐν λόγῳ τρόπος ἐνεργείας διὰ τῆς ἀμέσους ὑπογραφῆς τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Ἠν. Πολιτειῶν».

Ὁ κ. Μπριὰν προσέθετεν, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις θὰ ἦτο πρόθυμος νὰ συμπράξῃ μετὰ τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν πρὸς ἐγκρίσιν παρ' ὅλων τῶν ἐθνῶν μιᾶς συμφωνίας ὑπογεγραμμένης ἐκ τῶν προτέσων παρὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Ἠν. Πολιτειῶν, δι' ἧς τὰ συμβαλλόμενα μέρη θὰ ἀνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀπέχουν οἰνελάμβανον τὴν ὑποχρέωσιν πολέμου. Ἡ Γαλλία οὐδέποτε ἐπιθετικὸς πολέμου. Ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ θ' ἀνελάμβανον νὰ κοινοποιῇ τὴν συμφωνίαν ταύτην πρὸς ὅλα τὰ ἔθνη, προσκαλοῦντα αὐτὰ νὰ τὴν ὑπογράψουν ἐπίσης.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτουν αἱ ἀκόλουθοι εὐσιμῶδες διαφοραὶ μετὰ τῆς Ἀμερικανικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς ἀπίψεως :

1) Ὁ κ. Κέλλογκ προτείνει ὅπως ἡ Γαλλία καὶ αἱ Ἠν. Πολιτεῖαι προσκαλέσων τὰς κυριωτέρας Δυνάμεις νὰ συνυπογράψουν μετ' αὐτῶν μίαν πολυμερῆ καὶ ἀμοιβαίαν δήλωσιν, καταδικάζουσαν καὶ ἀποκηρύττουσαν τὸν πόλεμον ὡς ὄργανον ἐθνικῆς πολιτικῆς. Ὁ κ. Μπριὰν ἀντιπροτείνει, ὅπως ἡ Γαλλία καὶ αἱ Ἠν. Πολιτεῖαι ὑπογράψουν αὐτὰι τοιαύτην συμφωνίαν, μόνον δὲ μετὰ τοῦτο προσκαλέσων ὅλας τὰς κυριωτέρας μόνον Δυνάμεις, ἀλλ' ὅλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου νὰ συνυπογράψουν τὴν ἐν λόγῳ συμφωνίαν.

2) Ὁ κ. Μπριὰν, ἐπιμένων νὰ συνυπογράψουν τὴν συμφωνίαν ὅλαι αἱ Δυνάμεις ἀνεξαιρέτως, ἐλπίζει ὅτι θὰ ὑποχρέωση οὕτω τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Πολωνίαν, ἢ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Σερβίαν νὰ μὴ κινήσουν ποτὲ πόλεμον ἐναντίον ἀλλήλων, δι' οἷονδ' ὅποτε λόγον.

3) Ὁ κ. Κέλλογκ ζητῶν τὴν καταδίκην παντὸς οἰουμένης πολέμου, ἐνῷ ὁ κ. Μπριὰν θέλει νὰ ἀποκηρυχθῇ μόνον ὁ ἐπιθετικὸς πόλεμος, ἀφοῦ εἶνε λογικόν, ὅτι ἀποκρούσεις μιᾶς ἀδικαιολογήτου ἐπιθέσεως κατ' ἀνάγκην δέον νὰ ἐξαίρεθῇ τῆς ἀποκηρύξεως ταύτης. Τὴν ἐννοεῖ διὰ τοῦ ἐπιθετικοῦ πολέμου ὁ κ. Μπριὰν, ἀποφεύγει νὰ καθορίσῃ εἰς τὴν διακλινωσὶν του, διότι εἶνε δυσκολώτατον νὰ ὁρισθῇ ποῖος πόλεμος εἶνε ἐπιθετικὸς. θὰ ἠδύνατο, ἴσως, νὰ καθορισθῇ, ὅτι ἐπιθετικὸς πόλεμος εἶνε ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον θὰ ἐχαρακτήριζεν ὡς τοιοῦτον τὸ συμπῆλμα τῆς Κοινωνίας τῶν ἔθνων διὰ πλειοψηφίας. Ἀλλ' αἱ Ἠνωμ. Πολιτεῖαι δὲν μετέχουν τῆς Κοινωνίας καὶ εἶνε βέβαιον, ὅτι ἐὰν θὰ ἐδέχοντο νὰ δεσμευθοῦν δι' ἀποφά-

σεων του Συμβουλίου της, η έκ των κρίσεων αυτών. Πλήν τούτου, η Γαλλία έχει μόνιμον έδραν εν τῷ συμβουλίῳ τῆς Κοινωνίας καὶ εἶνε προφανές, ὅτι θὰ συνέβαλλε τοῦτο μεγάλως εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν ἐνὸς πολέμου ὡς ἐπιθετικοῦ ὁσάκις θὰ ἐθίγοντο καιρίως Γαλλικὰ συμφέροντα.

Εἶνε προφανές, ὅτι ἡ διάστασις τῶν Γαλλικῶν καὶ τῶν Ἀμερικανικῶν ἀπόψεων εἶνε σημαντική. Αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν καθιέρωσιν μ. ἄ. νέας διελλοῦς ἠθικῆς, ἀντίθετος τῆς ὁποίας καὶ ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ὁποίαν θὰ ἦτο ὁ πόλεμος, ἀπομένων πρᾶξις ἐκνομος καὶ ἐγκληματική.

Ἡ Γαλλία, ἀπ' ἐτέρου ἔχουσα ἀμυντικὰς στρατιωτικὰς συνθήκας μετὰ τῆς Πολωνίας, τῆς Ρουμανίας, καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας, δὲν

ἐπιθυμεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς αὐτάς.

Βέβαιον ἐπίσης δύναται νὰ θεωρῇ, ὅτι αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι δὲν θὰ ἐδέχοντο ποτὲ νὰ ὑπογράψουν μίαν συνθήκην ἀποκηρύττουσαν τὸν πόλεμον μόνον μετὰ τῆς Γαλλίας. Καὶ εἶνε, διὰ τοῦτο, πιθανόν, ὅτι αἱ συνεχιζόμεναι διαπραγματεύσεις θὰ χρονίσουν ἐν ἀναμονῇ εὐνοϊκότερων περιστάσεων.

Πάντως, ἐκ τῶν διεξαγομένων συζητήσεων προέκυψεν ἤδη ἐν μέγα ἠθικὸν κέρδος· ἀνεγνώσθη ἐπισήμως εἰς ἑγγράφῳ διπλωματικῇ ἢ ἀνηθικότητος τοῦ πολέμου ὡς μέσου ἐθνικῆς πολιτικῆς καὶ ὠρίμασεν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν λαῶν ἡ ἰδέα τῆς ἀποκηρύξεως τοῦ ὡς ἐκνόμου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΤΟ ΔΙΛΗΜΜΑ

Τὸ μέγα ὑπὸ ἐποψιν συναισθητικῆς ἐκδῆ· λώσεως τοῦ Λαοῦ καὶ συρροῆς Μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Μεγалоμάρτυρος Βασιλέως Κωνσταντίνου εἰς τὸν ὁμώνυμον Ναὸν κατὰ τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, συμπίπτει μὲ βιαίαν ἐκρηξίν συζητήσεως ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ Τύπου ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ γνωστοῦ διὰ τὴν Δημοκρατίαν δημοψηφίσματος, συζητήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν παρέσχον νέαν τρεφὴν ὁ ἐκδηλωτικώτατος χαρακτήρ τοῦ Μνημοσύνου καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι αὐτὸ ταραχώδεις σκηναὶ μετὰ βυσσινίου Λαοῦ καὶ ἐξουσίας.

Καὶ τίθεται, —διὰ συνεντεύξεων μὲ πολιτικούς τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ παρόντος, μὲ πρώην πρωθυπουργούς, ὑπουργούς καὶ δι' ἀρθρογραφίας, — παρὰ τοῦ βασιλόφρονος Τύπου τὸ ἐρώτημα καὶ ἡ ἀπεψὶς τῆς νομιμότητος καὶ εὐλικρινείας τοῦ δημοψηφίσματος ἐκείνου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐδημοκρατοποιήθημεν, ὤθεν ἐριστικῶς, ἀφ' ὧς ὅμως εἰχομεν δημοκρατοποιηθῇ πρὶν διοικητικῶς διὰ τῆς λόγχης, τοῦ τηλεβόλου καὶ διὰ τοῦ «ἔτσι τὸ θέλω» τῶν κ. κ. Παπαναστασίου, Κονδύλη, καὶ Παγκάλου. Τίθεται διὰ πολλοστήν φοράν. Καὶ διὰ πολλοστήν φοράν δ' ἐπιμένον εἰς τὰ παλαιὰ χαρακώματα τῆς ἀπολύτου ἀνευδιέσεως βενιζελικῆς — δημοκρατικῆς — ἀμυντιστικῆς τύπος, ὁ τρισύνθετος αὐτὸς τύπος, τοῦ ὁποίου τραγελαφικώτατον πρότερον εἶνε τὸ «Ἐλευθερον Βῆμα», φωνάζει, κ' αὐγάζει, διαρρηγνύει τὰ ἱμάτιά του:

— Τολμᾶτε λοιπὸν νὰ ἐπιμένετε ἀκόμη, ὅτι τὸ Δημοψήφισμα ἐκεῖνο δὲν διεμήνευτε πραγματικῶς καὶ τελεσιδικῶς τὴν θέλησιν τοῦ Λαοῦ; Καί, ἀκού ἐξακολουθεῖτε νὰ φρονεῖτε οὕτω, διατὶ δὲν ἐδέχθητε καὶ δὲν σπεύδατε καὶ τώρα νὰ δεχθῆτε ἐπανάληψιν τοῦ Δημοψηφίσματος; Προσέξατε καλῶς, διότι ἡ Δημοκρατία, ὡς πολὺ εὐλικρινῶς καὶ διὰ τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐπιβλήθησα, ἐννοεῖ ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἀμυνθῇ ὁπωσδήποτε ὑπὲρ τῆς ὑπάρξεώς της».

Αὕτη εἶνε ἡ ἐννοιολογία καὶ τὸ πνεῦμα δύο τεραστίων τελευταίων ἀρθρῶν τοῦ «Ἐλευθερου Βήματος», εἰς τὸ ἴδιον φύλλον, εἰς τὸ ὅποιον ἐπικολλᾶται ὡς ἐφεδρική ἐνίσχυσις τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ καταλυτικῆ συνέντευξις μετὰ τοῦ κ. Παπαναστασίου, ἀναλύοντος καθηγητικῶτα τὸ ἄσπιλον καὶ ἀμόλυντον τῆς ἐπιβολῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὁμνύοντος πρὸς τοῦτο εἰς Θεοὺς καὶ δαίμονας, ἔτι αὐτὸς ποτὲ δὲν ἔθεσεν ἐν ἀμφιδόλῳ τὸ κύρος τοῦ δημοψηφίσματος, ὅπως ἀποκαλυπτικῶς ἔγραψε μίαν ἡμέρην.

Τῶν τοιούτων ἐκδηλώσεων προηγῆθη, ὡς εἰσαγωγὴ οὕτως εἰπεῖν, ἐν ἀρθρῶν τοῦ κ. Ἐ. Βενιζέλου εἰς τὸ «Ἐλευθερον Βῆμα», ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Α., ἐλέγχοντος — ὅπως καὶ ἡμεῖς εἰς σχετικὸν ἀρθρον τῆς «Νέας Ἐποχῆς», γραφὸν πρὸ τοῦ ἀρθρου τοῦ κ. Α. —, τὸν κ. Μιχαλακόπουλον διὰ τὴν ἐμφάνισιν ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰς ὁμίλιαν τοῦ τοῦ πολιτει-

ακοῦ ζητήματος μετὰ βυρρανομένης καὶ ἀβασιλευτοῦ Δημοκρατίας, ἐνῷ πρόκειται περὶ Δημοκρατίας καὶ Συνταγματικῆς μοναρχίας, ἥτοι περὶ πολιτεύματος μὲ ἀνώτατον ἄρχοντα χωρὶς κανὲν ἐνεργὸν δικαίωμα καὶ περὶ πολιτεύματος μὲ ἀνώτατον ἄρχοντα ἔχοντα δικαίωμα ρυθμικῆς ἀναμειξεως εἰς τὰ τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας.

Ἄς θέσωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν φοράν ἀκόμη τὸ ζήτημα πρὸ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν, ὅχι βεβαίως δι' αὐτοὺς, ἀλλὰ ἐξ αἰτίας τῆς παθολογικῆς ἀνηθικότητος τῶν ὑποστηρικτῶν καὶ στυλοβατῶν τῆς περιφήμου αὐτῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

Θέλωμεν δηλαδὴ νὰ εἰπωμεν, πρῶτον, ὅτι δὲν ὑπάρχει Ἑλλήν, εὐρισκόμενος ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διενεργείας τοῦ Δημοψηφίσματος, ὁ ὅποιος νὰ μὴ ἀντελήφθῃ τὴν ἀναισχυντωτάτην, ἀπροκάλυπτον, κυνικωτάτην ἐνέργειαν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων ὑπὲρ τῆς διὰ πάσης θυσίας ἐπιβολῆς τῆς Δημοκρατίας, προεπιβληθείσης ὁμῶς καὶ διὰ τῆς λόγχης, διότι οἱ ἐπινοήται τῆς ἐγνώριζον ἄριστα, ὅτι Δημοψήφισμα γινόμενον ὑπὸ οὐδετέρας κυβερνήσεως καὶ μὲ πλήρη ἐλευθερίαν τοῦ Λαοῦ θὰ ἀπέληγεν εἰς οἰκτροτάτην καὶ πικρυρικήν ἦτταν τῆς Δημοκρατικῆς ἰδέας, ἡ ὁποία θὰ εἶχεν ὡς ἔμμεσον ἀποτέλεσμα τὸ πλήρες σάρωμα ὅλων τῶν δημιουργημάτων τῆς ἐγκληματικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 22 καὶ τὴν ἄμεσον δοσιδικίαν τῶν παραγόντων αὐτῆς.

Θὰ ἀπέληγεν εἰς οἰκτροτάτην ἦτταν τῆς Δημοκρατικῆς ἰδέας τοιοῦτον Δημοψήφισμα, ἔστω καὶ ἂν ὅλοι οἱ πρόσφυγες ἐψήφισον μέχρ' ἑνός.

Διότι ἡ Δημοκρατία ἐπεβλήθη διὰ τῆς ψήφου τῶν προσφύγων καὶ μόνον, ἀλλὰ ψήφου πολλαπλασιαζομένης ἐπὶ τὸ ἄπειρον. Διότι ἕκαστος πρόσφυξ ἐψήφισε τοσάκις, ὅσον ἡδύνατο καὶ ἐπρόφθανε νὰ μετακινῆται ἀπὸ τμήματος εἰς τμήμα. Καὶ ἐψήφισε τοσάκις καὶ εἰς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ τμήμα: ἀκόμη ὅσον ἀντεῖχε εἰς τὸν κόπον τῆς διαδικασίας τῆς ψηφιστικῆς πράξεως. Καὶ ἐψήφισαν καὶ αἱ γυναῖκες τῶν προσφύγων, μὲ τὸ τσουβάλι καὶ αὐταί. Καὶ ἐψήφισαν καὶ τὰ νήπια ἀκόμη τῶν προσφύγων. Καὶ πρὸς τοῦτο, στρατιωτικὰ σώματα, δηγούμενα ἀγέληδον ἀπὸ ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐψήφισαν ἀλληλοδιαδόχως εἰς πολλὰ τμήματα, ὅπως ἐν Πειραιεὶ οἱ ὑπὸ τὸν κ. Κονδύλην στρατιῶται. Ἀναφανδόν, ἀπροκαλύπτως, προκλητικῶς.

Καὶ ἀκόμη, ἀπὸ τοὺς ἀντιδημοκρατικούς πολλὰς εἶνε ζήτημα ἂν ἐψήφισαν τὰ δύο τρίτα, διότι ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν καὶ πᾶσα τρομοκρατία. Ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἡ ψήφος ἡλλοιώθη κατὰ μέγα μέρος, ὅταν ἦτο τοῦτο δυνατόν καὶ εὐκόλον, διὰ τῆς παρεμβάσεως τῆς λαθροχειρικῆς χειρὸς τῶν δημοκρατικῶν φρουρῶν τῆς τάξεως ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς λήξεως τῆς ψηφοφορίας, μέχρι τῆς ἐξελέξεως καὶ ἐμφανίσεως, τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, διότι εἶχε ληφθῇ πρόνοια νὰ τρομοκρατηθοῦν καὶ νὰ ἐκδιωχθοῦν ἀπὸ τὰ τμήματα καὶ νὰ ἐκθροιστοὶ ἀντιπροσώποι πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, διαμαρτυρηθέντες διὰ τὰς παρανομίας, ὥστε νὰ μείνῃ ἐντελῶς ἐλεύθερον τὸ ἔδαφος εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας.

Αὕτη εἶνε ἡ εἰκὼν καὶ ἡ πραγματικότης τοῦ γεγονότος τοῦτο «Δημοψηφίσματος».

Ἀλλὰ τώρα διατὶ δὲν ἐπιδιώκομεν ἡμεῖς νέον Δημοψήφισμα; Ἀπλοῦστατα, διότι φρονούμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἀφελθῇ μόνος καὶ ἐλεύθερος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς νὰ ἐκλέξῃ τὸ πολιτεύμα του. Διότι αὐτὸς μόνος δικαιούται εἰς τοῦτο, ἐπειδὴ ἀπὸ αὐτὸν ἀφαιρέθη διὰ τῆς βίας τὸ ὑπέροχον πολιτεύμα του, καὶ ὅχι ἀπὸ τοὺς πρόσφυγας, οἱ ὅποιοι δὲν δύναται νὰ ἔχουν πολιτικὴν συνείδησιν. ἱκανὴν νὰ τοὺς κάμῃ νὰ κρίνουν ἀσφαλῶς καὶ περὶ πολιτεύματος, ἐφόσον ἀπεδείχθη ἐπανειλημμένως ὅτι κάθε ἄλλο, παρὰ κατὰ συνείδησιν καὶ κατ' ἐπίγνωσιν ψηφίζουν. ἀδιάφορον ἂν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν τοὺς καθοδηγεῖ εἰς τὴν γνώμην τῶν ἡ ἀνάγκη.

Ἀλλὰ διὰ τὰς ἑκατοντάδας ἐκείνας τῶν χιλιάδων τῶν προσφύγων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν πλέον καμμίαν ἀνάγκην ἀπὸ καμμίαν κυβερνήσιν, τί νὰ εἰπῇ κανεὶς, ὅταν τοὺς βλέπει νὰ εἶνε δουλικώτεροι καὶ τῶν δυστυχεστέρων συμπατριωτῶν των, ἀπλῶς καὶ μόνον χάριν πραγματεποιήσεως ἰδιοτελῶν συμφερόντων, ἀρπαγῆς οἰκοπέδων, κτημάτων ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν δικαιούνται οὐδόλως, εἰσπράξεως ψευδῶς βεβαιουμένων ἀποζημιώσεων, ἐξ ἑκατομμυρίων; Καὶ πῶς δὲν θὰ θέτῃ πάντοτε ἐχθρικώτατα καὶ ἀδιαλλάκτως ἀντιμετώπους τοὺς Ἑλλήνας τοὺς γηγενεῖς τῆς χώρας ταύτης εἰσὸνδήποτε πολιτειακὸν Δημοψήφισμα, ἐφόσον, καὶ μυριάκις ἂν γίνῃ, ψήφισμα, σχεδὸν προσφυγικὴ ψήφος δὲν θὰ ἀπαρνηθῇ τὴν Δημοκρατίαν, ἐνῷ αἱ τῶν γηγενῶν πάντοτε θὰ παρουσιάζωσι μίαν προσφυστικὴν ἀναλογία ὅσοσδήποτε καὶ ἂν

είνε ο φανατισμός των αντιθέτων παρατάξεων; Και τι κύρος θα δύναται να έχει οίονδηποτε αποτέλεσμα του Δημοψηφίσματος, εφόσον θα παρουσιάζει μίαν ώρισμένην τάξιν Ἑλλήνων **ἀδιαλλάκτως, ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου**, ἀντιτιθεμένων πρὸς αὐτό, ἐν τῇ περιπτώσει δηλ., καθ' ἣν, γενομένου ἀμερόληπτου Δημοψηφίσματος, θὰ κατωρθοῦτο νὰ ψηφίσωσιν οἱ ἀδελφοί

πρόσφυγες ἅπαξ ἕκαστος, ὅτε βεβαίως δὲν θὰ ἐκέρδιζεν ἡ Δημοκρατία;

Εἰς τὴν συνειδησὶν ἡμῶν τίθεται πλέον ἀληθῶς το ζήτημα: Ἡ ἀμερόληπτος διεξαγωγή τοῦ Δημοψηφίσματος μεταξύ τῶν διακείμενων μόνον εἰς τοῦτο ἠθικῶς καὶ ιστορικῶς καὶ ἐπιγνωστικῶς γηγενῶν Ἑλλήνων, ἢ μοιραία ἐξέλιξις τῶν πραγμάτων.

W

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ Βουλὴ ἐπανάλαβε τὰς ἐργασίας της τὴν 18ην τρεχ. συνεπεία τηλεγραφικῆς ἐντολῆς τοῦ κ. Καφαντάρη ἵνα ἐπισπευθῇ ἡ κύρωσις τῆς συμβάσεως τοῦ δανείου καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς συμφωνίας διὰ τὰ Ἑλληνοαμερικανικά χρήματα. Ἀλλ' ἡ νομοθετικὴ ἐργασία τῆς βουλῆς εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς κατεδείχθη στεῖρα καὶ ἄγονος, διότι ὑπεχρεώθη ἡ Βουλὴ νὰ συζητήσῃ νέας φορολογίας διὰ τὴν ἀπογραφήν καὶ μάλιστα ἄνευ καὶ μελέτης τῶν νομοσχεδίων. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας τὸ ἔργον τῆς Βουλῆς ἐμφανίζεται σχεδόν ἄνευ σκοποῦ, εφόσον κύριος σκοπὸς τῆς παρούσης Βουλῆς εἶνε μόνον ἡ ἔγκρισις τῶν συμφωνιών διὰ τὸ δάνειον καὶ οὐδὲν πλέον. Αἱ κατατεθείσαι ἐπερωτήσεις περὶ τῆς στάσεως τῆς κυβερνήσεως ἀπέναντι τοῦ κ. Ἰστιάι καὶ περὶ τῶν συνεχῶν ἀπαλλοτριώσεων πιστοποιεῖ τὴν κρατοῦσαν ἐκτὸς τῆς Βουλῆς ἀγανάκτησιν διὰ τὴν πολιτείαν τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν ἀπέναντι τῶν ἀριστεριζουσῶν προσπαθειῶν ἐνίων συναδέλφων των, ὧν ἀποτέλεσμα εἶνε ἡ πρόδοσις τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας καὶ ἡ ἔντασις τῆς μεταξὺ τῶν γηγενῶν καὶ τῶν προσφύγων διαστάσεως.

Ἡ Βουλὴ ἐκλείσει προφανῶς τὴν ἀποστολὴν της μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν μελλοῦσαν κύρωσιν τοῦ δανείου. Ἡ δίωξις τῶν κομμουνιστῶν καὶ ἡ δίωξις τῶν θεραπόντων τῆς Δικτατορίας ὑπῆρξαν καὶ εἶνε φαινάκη δι' ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν.

Τὰ ἐν Μεσσαρῇ τῆς Κρήτης ἔκτροπα γεγονότα, καθ' ἃ οἱ χωρικοὶ κατέλυσαν τὰς ἀρχὰς καὶ ἐνέπηρσαν τὴν ἐφορίαν διὰ νὰ μὴ καταβάλλουν τοὺς φόρους ὅσον καὶ τὰ ἐν Πελέκῃ τῆς Κερκύρας παρόμοια συμβάντα ἀποτελοῦν ἀνήσυχον ἐκδήλωσιν περὶ τῆς ἀντοχῆς τοῦ Λαοῦ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων. Αἱ συνεχεῖς διαμαρτυρίαι τῶν πολιτῶν

κατὰ τῶν ἁλλεπαλλήλων φορολογιῶν δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ ἔχουν συνεπείας δυσαρέστους. Ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε, πρὶν προβῇ εἰς φόρους, νὰ μελετήσῃ ἂν εἶνε δυνατόν ὁ λαὸς νὰ πληρώσῃ ἄλλους φόρους, ἐντεῦθεν δὲ καταδεικνύεται ἡ ἀνάγκη τῶν οἰκονομικῶν, ὡς μόνον μέσον ἐξασφαλίσεως τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἡ καταδίκαις τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸν βίαιον ἐνεργουμένην καὶ μάλιστα εἰς ἡμέρας ἐορτῶν, ἔτι μᾶλλον συντείνει εἰς τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Λαοῦ καὶ ἀκριβῶς διὰ τοῦτο εἶνε ἐπιβεβλημένον ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀναθεωρήσῃ τὰς σκέψεις της ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ὅταν καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς χώρας παρουσιασθοῦν ὅμοια ἔκτροπα καὶ θλιβερά ἐπεισόδια.

Δύο στρατηγοὶ, παράγοντες τοῦ παρελθόντος καὶ ἴσως τοῦ μέλλοντος ἀλληλοκατηγολήθησαν, ὁ μὲν εἰς ὧς εὐνοῶν κίνημα ὑπὲρ τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ὁ ἄλλος ὡς ἀσκῶν χαφιεδισμόν ἐν Ὁνίχῃ εἰς βάρος τῶν ἀποτάκτων καὶ τῶν ἀμυντῶν.

Ἡ πράξις αὕτη τῶν δύο παραγόντων, ὡς καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐν Ἀθήναις διοικητοῦ τοῦ Α'. Συντάγματος ὅπως οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτοῦ προσέλθουν καὶ χαιρετίσουν τὸν κ. Ἐλευθ. Βενιζέλον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς των, ὡς καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα ἐκτόπισις τεσσάρων ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν μεθόριον διότι ἠρνήθησαν νὰ πράξουν τοῦτο, χάριν ἰδιώτου, πιστοποιεῖ ὅτι παρ' ὅλα τὰ φαινόμενα ὁ παραγοντισμὸς ἐν τῷ στρατῷ δὲν ἔπασσε καὶ ὅτι αἱ ἐκ τοῦ παρελθόντος κακαὶ ἔξεις καὶ πράξεις τῶν στρατοκρατῶν δὲν ἐξέλιπον. Κακὴ μοῖρα, ἡ βενιζελικὴ φατρία ἐξακολουθεῖ νὰ κρατῇ τὸν στρατὸν ὡς μέσον πρὸς διατήρησιν τῆς ἐξουσίας καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν κυριωτέραν ἀφορμὴν τῆς ἐσωτερικῆς ἀνωμαλίας καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς ἀναμίξεως τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν πολιτικὴν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΕΝΕΤΙΑ, Η ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ ΚΑΙ Ο ΦΩΣΚΟΛΟΣ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Φωσκόλου, Ἑνετοῦ καὶ Ἑλληνος τὴν καταγωγὴν, ἀλλ' Ἑλληνος τὴν ψυχὴν, τὴν καρδίαν καὶ τὴν πατρίδα, προβάλλει ἐν σπουδαιότερον κοινωνικὸν ἐρώτημα. Οἱ τοιαύτης καταγωγῆς εἶνε μιγάδες τὴν φυλετικὴν ἢ τὴν ἐθνικὴν προέλευσιν ἢ παλαιότατοι Ἕλληνες, ἀποβαλόντες μὲν τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν συνειδήσιν μετὰ μακρὰν ἐν μέσῳ μὲν Ἑλλήνων ἐγκατάστασιν, διατηρήσαντες δ' αὐτὴν ἐν μέσῳ ὁμογενοῦς περιβάλλοντος ἢ ἀνακτῆσαντες ταύτην εὐθὺς ὡς ποικίλαι ἱστορικαὶ τροπαὶ καὶ παλαιῶν οἰκήσεων ἀναμνήσεις ἐπανωδήγησαν αὐτοὺς μεταξύ ὁμογενοῦς πληθυσμῶν; Ἐχῶ τὴν γνώμην, γνώμην ἐρειδομένην ἐπὶ τῶν πορισμάτων καὶ τῶν δεδομένων τῆς κοινωνικῆς ἐπιστήμης, ὅτι μιγάδες τὴν φυλετικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν προέλευσιν εἶναι οἱ προερχόμενοι ἐκ χωρῶν οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχουσιν παλαιόθεν μετὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ γνήσιοι γνησιώτατοι Ἕλληνες εἶναι οἱ προελθόντες ἐκ χωρῶν παλαιόθεν Ἑλληνικῶν τὴν πρώτην ἐθνολογικὴν διάπλασιν καὶ ἀνακτῆσαντες, εὐθὺς ὡς εὐρέθησαν ἐν ὁμογενεῖ περιβάλλοντι, τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν συνειδήσιν. Οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος προερχόμενοι εἶναι γνησιώτατοι Ἕλληνες, οὐ μόνον διότι ἐν ταῖς Ἰταλικαῖς σήμερον χώραις ταύταις πλείστα ἐγκαταλείμματα ἐπιβίρας καὶ αὐτὰ τὰ ἐν χρήσει κύρια ὀνόματα ὡσεὺς καὶ αὐτὰ τὰ ἐν χρήσει κύρια ὀνόματα διαπιστοῦσι τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διότι πλείστα, πάμπολλοι οἰκογένειαι Ἑλληνικαί, καὶ δὴ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους, προελθοῦσαι ἐκ τῶν ὡς ἄνω χωρῶν, φανατικῶς ἔχονται τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας παρὰ τὰ ἰταλίζοντα ὀνόματα αὐτῶν.

Περὶ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος δὲν θὰ σημειωθῇ τι, διότι οἱ πρόγονοι τοῦ Φωσκόλου προῆλθον ἐκ τῆς Ἑνετίας διὰ τῆς Κρήτης, διὸ περὶ μόνης τῆς Ἑνετίας θὰ γίνῃ λόγος. Ἡ Ἑνετία, οὐχὶ δ' ἡ Βενετία ὡς κακῶς γράφεται συνήθως, εἶναι κτίσμα ἀποικία Ἑλληνική, ἀποτελεσθεῖσα ἐξ Ἑνετῶν, ἐγκαταστάτων ὑπὸ τὸν Ἀντήνορα ἐν τῇ Χώρᾳ μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Τροίας καὶ μεταδόντων τὸ ὄνομα αὐτῶν εἰς αὐτήν. Οἱ Ἑνετοὶ, οὗς μνημονεύει ὁ Ὀμηρὸς ἐν τῇ Ἰλιάδι ὡς συμμάχους τῶν Τρώων, ἦσαν μία τῶν ἀρίστων φυλῶν τῆς Παφλαγονίας, ἥτις μετὰ τὸν

Τρωϊκὸν πόλεμον διεπέρασεν εἰς Θράκην καὶ ἐκεῖθεν κατέληξε διὰ τῆς Ἰλλυρίας εἰς τὴν ἄνω Ἰταλίαν, ἰδρύσασα σημαντικὴν πόλιν, τὸ Πατάβιον, τὴν σημερινὴν Πάδοβον, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Βιθυνίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὁμωνύμου πόλεως, καὶ δοῦσα τὸ ὄνομα αὐτῆς εἰς ὅλην τὴν χώραν. Οἱ Παφλαγόνες οὗτοι διετήρησαν ἐν τῇ νέᾳ πατρίδι τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν, ὡς καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἡμίονους ἀγάπην, μὴ λησμονοῦντες τὰς «ἀγροτέρας ἡμίονους» τῆς Παφλαγονίας περὶ ὧν γράφει ὁ Ὀμηρὸς, λέγων ὅτι ἐν Παφλαγονίᾳ τὸ πρῶτον ἐγεννήθησαν οἱ ἡμίονοι ἐκ πατρὸς ὄνου καὶ μητρὸς ἵππου ἢ ἐκ πατρὸς ἵππου καὶ μητρὸς ὄνου, ἀποκαλεῖ δὲ ἡμίονον τὸ ἐκ τῆς ἄνω πρώτης ἐνώσεως γέννημα καὶ οὐρέα τὸ ἐκ τῆς ὡς ἄνω δευτέρας ἐνώσεως γέννημα. Οἱ Ἑνετοὶ ἢ Ἰλλυριῶν, διετήρησαν ἐπίσης τὰς ὀνοματοθεσίας τῆς ἐν Παφλαγονίᾳ ἀρχαίας πατρίδος αὐτῶν, ἐν αἷς τὴν Ἑνετὴν, τὴν Ἑνετικὴν, τὴν Ἑνετιανὴν καὶ ἄλλας. Πλὴν τῶν Ἑνετῶν καὶ ἄλλοι Ἕλληνες ἐγκατεστάθησαν ὡς ἀποικοὶ ἐν τῇ χώρᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Πομπηίου. Μέχρι τοῦ Γ' π. Χ. αἰῶνος ἡ Ἑνετία διετῆρει πλήρη τὴν ἑλληνικότητα αὐτῆς, ἀλλ' ἀρχομένου αὐτοῦ συνῆψεν ἀμυντικὴν συμμαχίαν μετὰ τῆς Ρώμης, ἥτις ἐσημείωσε τὸν ἐκρωμαϊσμὸν σὺν τῷ χρόνῳ τῆς χώρας, ὃν ἀνέστειλε βραδύτερον ἡ ἐπικράτης τῶν Βυζαντινῶν, μεθ' ὧν ἡ πηχθεῖσα τῷ 697 μ.Χ. Ἑνετικὴ ὁμοσπονδία στενωτάτα συνεδέθη, ἀποτελέσασα τὸ μεταίχιμιον τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Ρώμης.

Ἡ Ἑνετία, τὴν ὁποίαν οἱ πρῶτοι Ἑνετοὶ κατέστησαν ὁμοίαν πρὸς τὴν Κάτω Αἴγυπτον διὰ τῆς ρυθμίσεως τῆς ἀμπώτιδος καὶ τῆς πλημμυρίδος τῆς θαλάσσης, διὰ τῆς κατασκευῆς διωρύγων καὶ διὰ τοῦ πλωτοῦ αὐτῶν, διετήρησεν ἐν πολλοῖς τὴν ἑλληνικὴν αὐτῆς χροιάν, ὡς μαρτυροῦσιν οὐ μόνον τὰ ἔργα τέχνης, ἐν οἷς ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ τὰ μεγαλοπρεπῆ μέγαρα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πνευματικὴ κίνησις, ἥτις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐκδηλῶν ἔχει τὴν ἑλληνικὴν ἐπίδρασιν, Βυζαντινὴν καὶ ἀρχαίαν ἑλληνικὴν. Ἐκεῖ ὡς εἰς κέντρον ἑλληνικὸν κατέ-

φευγον οί φεύγοντες την τουρκικήν τυραννίαν Ἑλληνες, ἐκεῖ τῆς Φιλαδελφείας ἰδρύετο ἐπισκοπή, ἐκεῖ ἐκήρυττον τῆς ἐλευθερίας, τῆς θρησκείας καὶ τοῦ ἀληθοῦς λόγου τὰ δόγματα οἱ Ἕλληνες, ἐκεῖ τὰ πρῶτα τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἑλλήνων ἠκούσθησαν κηρύγματα, ἐκεῖ τὰ πάντα ὡς καὶ τὸ τοῦ πατριάρχου ὄνομα, ὅπερ ἔφερε καὶ φέρει τῆς χώρας ὁ ἐπίσκοπος, ἀνεμίμνησκον τὸ Βυζάντιον, ἐκεῖ ὑπὸ Ἑπτανησίων ἐπλήχθη τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν ἐθνεγεργεσίας κέντρον, ἐκεῖ τὸ πρῶτον ἰδρύθη σπουδαῖον Ἑλληνικὸν τυπογραφεῖον καὶ ἐκεῖθεν Ἑνετοί, ἀνακτῆσαντες τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν συνείδησιν, ἔσπευσαν ἐπὶ τὰς Ἑλληνικὰς χώρας καὶ ἀφομοιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας γηγενεῖς, συνειργάσθησαν μετ' αὐτῶν ἐν τῷ ἀναληφθέντι ἐθνικῷ ἀγῶνι. Καὶ ὅταν ταῦτα βοῶσι τὰ πράγματα τὰ ζῶντα, τὰ γράμματα τὰ φλέγοντα, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς Ἕλλην, νὰ θεωρηθῇ ὡς μέγας ὁ ἐκ Ἑνετίας καὶ τῆς Ἑλλάδος καταγόμενος; Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μὴ χαιρετίσῃ ὁ εὐσυνείδητος μελετητὴς τὴν Ἑνετίαν ὡς χώραν, ἥς ἡ ψυχὴ ἀπέμεινε παρὰ τῶν χρόνων τὴν ἀπόδοτον Ἑλληνικὴν, καθ' ἃ ἐπιμαρτυρεῖ τοῦ γονδολιέρου τὸ Ἑλληνορωμαϊκὸν ἄσμα; Πῶς εἶναι δυνατόν τοῦ Οὔγου Φωσκόλου οἱ ἀγῶνες καὶ ἡ θαυμαστὴ ποίησις νὰ μὴ ἐνθυμίσωσι τὸν Τυρταῖον, τὸν περίφημον Ἀθηναῖον ποιητὴν, ὁδηγοῦντα διὰ τῶν ἐνδοσυαστικῶν αὐτοῦ ἰσχυρῶν τῶν Σπαρτιάτας εἰς τὴν νίκην, εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας νίκην; Ἡ Ἑνετία ἦτο Ἑλλάς, ὡς τοιαυτὴ δ' Ἑλλὰς ἐγέννησε. Χαιρετίσωμεν αὐτὴν καὶ μετ' αὐτῆς τὴν Ἑπτάνησον, αἵτινες ἐν δημιουργικῷ ἀσπασμῷ ἐγέννησαν τὸν μέγαν ποιητὴν, οὗ ἄγομεν σήμερον ἐν συγκινήσει ἱερᾷ τὴν ἑκατονταετηρίδα.

Ἐκδόσεις

ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Μυστηριώδης πειρατής», ὁ γνωστὸς Λάκων Καθηγητὴς καὶ πολιτευόμενος κ. Ἰωάννης Πατσουράκος ἐξέδωκε ἐσχάτως ὡραῖον πολυσέλιδον βιβλίον, καλλιτεχνικῶς ἐκτυπωμένον, καὶ με ἐξόχως ἐνδιαφερόσας ἱστορικὰς εἰκόνας. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ἐκτίθεται λογογραφικῶς, ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ὅλων τῶν ἀσφαλεστέρων πηγῶν, ὁ βίος καὶ ἡ δράσις τοῦ περιφήμου καὶ διαβοήτου, πρὸς ἐνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος ἀκμάσαντος, Καπετὰν Διμπεράκη Γερακάρη, τοῦ τρομεροῦ ἀρχιπειρατοῦ ἐν τῇ πάλῃ του πρὸς τοὺς Τούρκους, ἐκείνου, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἐσυνθηκολόγησε κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σουλτάνος Μωάμεθ δ' Δ'.

διόρισας αὐτὸν «Υψηλότατον Ἡγεμόνα τῆς Μάνης», τὸν στραφέντα ἔπειτα κατὰ τῶν Τούρκων ἐν συμμαχίᾳ μετὰ Ἑνετῶν, χάριν καθολικῆς ἐλευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος, τὸν κηρύξαντα τὸν ἀμειλικτον καὶ ἐξοντωτικὸν ἐκείνον πόλεμον κατὰ τῆς μεγάλης καὶ ὑπερφηφάνου Μανιάτικης οἰκογενείας, τῶν Στεφανοπουλαίων τῆς ἐπαιρομένης ἐπὶ καταγωγῇ ἐξ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τοῦ Βυζαντίου, ὅστις κατέληξον εἰς τὴν μετοίκησιν αὐτῶν, μετὰ τῶν φίλων τῶν καὶ συμμάχων τῶν οἰκογενειῶν, εἰς τὴν Κορινθίαν, ὅπου ἐδημιούργησαν τὸν μετὰ μανιάτικὴν τοπωνυμίαν ὀνομασθέντα συνοικισμόν τῶν «Καρυαί» ἀκμάζοντα καὶ ἑλληνικὸν μέχρι τοῦ νῦν, τὸν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Ν. Ἐποχῆς» κ. Ἰω. Μάλλωσῃ περιγραφέντα ἄλλοτε εἰς αὐτὴν, ἐξ ἀμέσου μελέτης αὐτοῦ, ὅτε διετέλει ἐξόριστος εἰς τὴν Κορινθίαν.

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Ἰ. Πατσουράκου, ὡραῖον καὶ γοητευτικὸν εἰς γλῶσσαν καὶ ἀφήγησιν, γεμᾶτο ἀπὸ ζῶν καὶ κίνησιν πλήρες ἐνδιαφέροντος, με πολυτιμωτάτας πληροφορίας, δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὄχι μόνον συγγραφικόν, ἀλλὰ καὶ ἱστορικὸν καὶ μνημειον.

Ἐκκλοφόρησε τὸ ὑπ' ἀριθμ. 105—106 τεῦχος τοῦ ἐκλεκτοῦ μηνιαίου Γεωργικοῦ καὶ συνεταιριστικοῦ περιοδικοῦ «Ἀγροτικὴ Αὐγὴ Μεσσηνίας» μετὰ περιεχόμενα ἐνδιαφέροντα τοὺς γεωργικοὺς καὶ ἀγροτικούς πληθυσμούς καὶ τοὺς Συνεταιρισμοὺς ἐν γένει.

Ἐλάβομεν τὸ τελευταῖον ἐκδοθὲν τεῦχος τοῦ ἐκλεκτοῦ μηνιαίου θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» ἐκδιδόμενον ἐν Θεσσαλονικίᾳ.

Ἐλάβομεν τὸ νέον τεῦχος τῆς «Τηλεγραφικῆς Ἐπιθεωρήσεως» ἐκδιδομένης ἐν Σύρῳ.

Ἡ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ.

Τὰ γραφεῖα τῆς «Νέας Ἐποχῆς», κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς κ. Ἰ. Μάλλωσῃ, θὰ λειτουργοῦν κανονικῶς. Οἱ ἐκ τῶν συνδρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν ἡμῶν, οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἐξασφάλισιν τευχῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς σειρᾶς των, ἢ σωμάτων τοῦ Α' Τόμου τῆς «Ἱστορίας Δ. Γούναρη», παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνωνται εἰς τὰ γραφεῖα μας ὡς ἑξῆς:

Διαχειριστὴν «Νέας Ἐποχῆς»,

Σταδίου 24—Ἀθήνας

(Ἐκ τοῦ γραφείου)

—Τὰ ἐμβάσματα θ' ἀπευθύνονται ὡς πάντοτε εἰς τὴν «Διεύθυνσιν»

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ "Ο ΤΙΤΑΝ"

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ 30ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 1927

ΠΡΩΤΗΣ ΕΞΑΜΗΝΙΑΣ 1927

Ενεργητικὸν	Παθητικὸν
Εγκαταστάσεις: Γήρεδον, Λατομεῖον, Προμηθεῖα, Οὐλῆματα, Κτίρια καὶ Μηχανήματα Ἐργαστασίου	Κεφάλαιον Μετοχῶν
Εργαλεῖα καὶ κινητὰ διάφορα αὐτῶν	Κεφάλαιον Ἀποθεματικῶν Ταμιῶν
Ποσὶντα ἐν Ἀποθήκῃ	Ἐκτακτὸν
Υλικά θὰ καταρτῶσιν εἰς συντελείαν	Κρητῆσις πρὸς ἀπόβρεσιν ἐγκαταστάσεων
Πρώται ὕλη, ὕλικά διάφορα, σάνδια, καὶ ὅλα	Υπόλοιπον δανείου δι' ὀμολογίων (ὁμολ. 4895)
Ἐξαρτήματα καὶ ἀνταλλακτικὰ μηχανημάτων	Εκκρεμεῖς λογαριασμοῦ
Ἀντιρροστικοὶ	Προσφορῶν λογαριασμοῦ
Παλάτα	Προμηθευταὶ
Συμμετοχὴ μας εἰς Γεν. Ἐταρ. Ναυτ. Ἐπιχειρήσ. Χερσώνεσσα	Διάφοροι τεχνοῦμενοι λογαριασμοὶ
1) 41 1/6 μετοχαὶ «Τέκτων» Ἀν. Οὐλ. Ἐτ. πρὸς 100	Τεχνητῶν ὑπαλλήλων
2) 2283 » Ἀν. Μετοχ. καὶ Βιομ. Ἐτ. «Ὁ	Γοιμμάτια πληρωτέα
3) 300 μετοχαὶ Ἀν. Ἐτ. Τεχνικῶν Ἐκδός.	Μερίσματα πληρωτέα
«Ἐργα» πρὸς 100	Τοκομερίδια Ἀ' ἐξαμηνίας χρήσεως 1927
«Ὀμολογία Α' Ἀναγκασιῶν δανείου 390X50	Κληρονομήματα ὀμολογία μὴκω προσάχεται πρὸς ἐξόφλησιν
Γοιμμάτια εἰσπραγτέα	
Μετὰ εἰς ταμιῶν	
	7.500.—
	760.000.—
	3,143,514,55
	3,893,574,55
	51,025,500,40

Κέρδη καὶ Ζημίας

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰανουαρίου 1928

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
Ν. Κανελλόπουλος

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου
Κ. Μ. Ζωγράφος

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἀνω προσηρῶν μερίσματος Δραχ. 25.—κατὰ μετοχὴν γενήσεται κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῇ 1ῃ Φεβρουαρίου ἐ.ε. τῇ παρασυνῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 21 μερίσματος ἀποδείξεως.
ΣΗΜ. Οὐδεμίαν ἀναδημοσίευσιν θεωρηθήσεται ἔγκυρος ἀνευ τῆς προηγουμένης γραπτῆς ἐντολῆς τῆς Διεύθυνσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : «ΟΙΝΟΒΟΤΡΥΣ»
 'Εταιρικόν κεφάλαιον ολοκλήρως καταβεβλημένον Δρχ. 10.000.000.—
 'Αποδεματικόν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 > 11.616.111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Εν Μύλοις (Αθηνών), 'Ελενοῖνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκη, 'Αχαΐα, Πάρω, Κίμνη, Βελίκα, Γαστιούνη, Βραχατίω, Δευκάδι, Σάμω, 'Αλιβερίω, Μαριοπούλω ('Αττικής).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οἶνοι : Λευκοί, 'Ερυθροί, Γλυκεῖς, Μοσχάτοι.
 Οἰνόπνευμα Καθαρόν διὰ ποτοποιῶν καὶ μετουσιωμένον διὰ φω-
 τισμὸν καὶ θέρμανσιν.

Οἶνοι εἰς φιάλας : 'Επιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.

Βερμούτ (ἐκ φυσικοῦ Μοσχάτου).

'Απόσταγμα οἶνου : Μεγάλη παρακαταθήκη παλαιῶν ἀποσταγμά-
 των οἶνου, παραγωγῆς τοῦ ἐν Μύλοις 'Αποσταγματοποιείου.

Κονιάκ ἀρίστης ποιότητος ἐκ παλαιοῦ ἀποστάγματος.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ μὲ τοὺς κάτωθι τόκους
 ἀπηλλαγμένους τελείως παντὸς φόρου.

Εἰς ΔΡΑΧΜΑΣ

Διὰ τρεῖς μῆνας

8 0/0

Δι' ἑξ μῆνας

8 1/2 0/0

Δι' ἑν ἔτος καὶ πλέον

9 0/0

Εἰς ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ ἢ ΧΡΥΣΟΝ

7 0/0

7 1/2 0/0

8 0/0

Κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Δημοσίου σύμβασιν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ
 ὑπ' ἀριθ. 80 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 5 Μαρ-
 τίου 1926, αἱ παρὰ τῇ 'Εταιρίᾳ καταθέσεις εἶναι προνομιοῦχοι ἀπα-
 λασσομένης τῆς προσόδου τούτων ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη παντὸς φό-
 ρου δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ οἰουδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ
 τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Αἱ καταθέσεις χρησιμοποιοῦνται ἐξ ὁλοκλήρου, δυνάμει τῆς ἰδίας
 συμβάσεως, πρὸς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς γεωρ-
 γοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ